

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 2/2539
วันอังคารที่ 18 มิถุนายน 2539
ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 2

กรรมการผู้มาประชุม

1. นายสุวิทย์ คุณกิตติ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
2. นายรุ่งเรือง อิศรางกูร ณ อยุธยา	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	กรรมการ
3. นายขรรชัง พวงราช	ที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงพาณิชย์
(แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
4. นายจ่านอง เฉลิมนัคร	ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
(แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
5. นายประคอง พลหาญ	รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
(แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
6. นายทวีวงศ์ เทียนเสรี	หัวหน้าฝ่ายกฎหมาย กองกฎหมายและที่ดิน
(แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
7. นายกฤษณะ พฤกษ์วัน	นักวิชาการป่าไม้ 7
(แทนอธิบดีกรมป่าไม้)	กรรมการ
8. นายสมปอง หิรัญวัฒน์	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านพัฒนาการประมง
(แทนอธิบดีกรมประมง)	กรรมการ
9. นายปรัชญา รัญญาดี	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านปรับปรุงบำรุงดิน
(แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน)	กรรมการ
10. นายเอกชัย โอเจริญ	หัวหน้ากลุ่มงานวิจัยและพัฒนาระบบฯ
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
11. นางสาวศุภมาส ธีรศุทธากร	หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสหกรณ์ประมง
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ

12. นายจุลศิริ สุวรรณศิริ	ผู้อำนวยการกองแผนงาน
(แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ
13. นายสมศักดิ์ พัวพันธุ์	หัวหน้าฝ่ายแผนการปกครองท้องถิ่น
(แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
14. นายสนิท รามธรรม	ผู้อำนวยการกองพัฒนาสังคม เศรษฐกิจฯ
(แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
15. ว่าที่ ร.ต.สัญญาชัย วิจิทขณะ	ผู้อำนวยการกองจัดที่ดิน
(แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
16. นายสมชาย วุฒิสุมบูรณ์	เจ้าหน้าที่บริหารงานประชาสัมพันธ์ 7
(แทนอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์)	กรรมการ
17. นายอินทร์ศร ปิ่นขยัน	รองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
18. นายธรรมบุญ อินทรโยธา	ผู้อำนวยการกองที่ราชพัสดุ
(แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
19. นางเนติโฉม กิบบัว	ผู้อำนวยการส่วนเศรษฐกิจ 2
(แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ)	กรรมการ
20. นายอำพน คุณอำนวย	ผู้อำนวยการกองทุนที่ดิน
(แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
21. ศาสตราจารย์โสภณ ทองปาน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
22. นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
23. นายสนั่น จันตรี	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
24. นายสมพงษ์ ถ้วนทอง	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
25. นางสาวศุภศิริ อินทรสุขศรี	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
26. นายประทุม เดชมา	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
27. นายสุทธิพร จีระพันธุ์	เลขาธิการ ส.ป.ก.	กรรมการและ
เลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

1. อธิบดีกรมปศุสัตว์	พิจารษาการ

2. อธิบดีกรมบัญชีกลาง คีตราชการ
3. ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย
4. ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
5. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์ คีตราชการ
6. นายเทียน จงใจภักดี
7. นายเคน บาฮูย

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายประวัติ ทองสมบูรณ์	เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. นายสุทิน มุลพฤกษ์	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
3. นายธีระบุลย์ โพนาคดี	รองผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต
4. ดร.กนก กติการ	ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานปฏิบัติการพัฒนาการเกษตรชนบท
5. นายวรชาติ ศรีเปารยะ	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต
6. นายฉวีวัรี สุพานิช	ผู้ตรวจการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ส.ป.ก.
7. นางสงวนศรี ไชยมังคละ	ผู้ตรวจการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ส.ป.ก.
8. นายไพโรจน์ โลกนิยม	ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
9. นายเผธิญ ยิ้มเนียม	เลขานุการกรม ส.ป.ก.
10. นายวรเวทย์ ชำรงรัฐลักษณะ	ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน ส.ป.ก.
11. นายฉันทลักษณะ บุศยอังกูร	ผู้อำนวยการกองบริการกองทุนฯ ส.ป.ก.
12. นายวิจิน ไชลิตกุล	ผู้อำนวยการกองวิศวกรรม ส.ป.ก.
13. นายกำธร เชื้อสุวรรณ	ผู้อำนวยการกองนิติการ ส.ป.ก.
14. นายมานิชญ์ อูราภูล	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
15. นางมนต์ทิพย์ รุจิกันทะ	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองจัดการฯ ส.ป.ก.
16. นางวิภาภรณ์ ทิพยานนท์	ผู้ตรวจสอบภายใน ส.ป.ก.
17. นายเสรี ทองรีน	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดพังงา
18. นายรัชชัยย์ สำโรงวัฒนา	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก
19. นางสาวรณมา ถิละพัฒน์	เจ้าหน้าที่กองเกษตรสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

20. นายอวาลิต อิงคะวณิช	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
21. นายพร ดันวานิช	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
22. นายวิทยา ประจันตะเสน	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
23. นายราชัย ชลสินธุ์สงครามชัย	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
24. นายเทียมทัน อุณหะสุวรรณ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
25. นายจันทร์เทพ เดชธีรพันธ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
26. นายสายนต์ ชนุรัตน์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
27. นางสาววิลาวัลย์ ปิ่นตระกูล	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
28. นายอุดมศักดิ์ รอดพรหม	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
29. นายสละ กลิ่นทอง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
30. นายธนะ กำลังศิลป์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
31. นายดำรงค์ กราวะพงษ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
32. นางสาวฉวีวรรณ ภูคำชัย	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
33. นางสาวสุวรรณรัตน์ ลิ้มสกุล	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
34. นางสาวศิริกุล แด่บรรพกุล	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
35. นางสุภาพรณ สัทธีศรีชน	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
36. นางเปรมจิต สังขพงษ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
37. นายปฎิญา เหลืองทองคำ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
38. นายศรีโรจน์ จิรวัดน์จรรยา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
39. นางสาวศิริ ชวนิชย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
40. นางมะลิวัลย์ ไกรสวัสดิ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
41. นางสาวกัญญา แก่นนาคำ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

เริ่มประชุมเวลา 14.30 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 1/2539 เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2539

ฝ่ายเลขานุการได้จัดส่งรายงานการประชุมให้คณะกรรมการพิจารณารับรองแล้ว
ตามหนังสือที่ กษ 1201/ว.175 ลงวันที่ 27 มีนาคม 2539 และ ที่ กษ 1201/ว.262 ลงวันที่
2 พฤษภาคม 2539

มติ รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ 3.1 รายงานความก้าวหน้าของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปีงบประมาณ
2539 (1 ตุลาคม 2538 - 30 เมษายน 2539)

ในปีงบประมาณ 2539 ส.ป.ก. ได้กำหนดแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบาย
ของรัฐบาลในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดที่ดิน เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ไม่มีที่ดินทำกิน
รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงการผลิต พัฒนาความเป็นอยู่
ของราษฎรในเขตปฏิรูปที่ดินฯ ซึ่งสรุปกิจกรรมหลักที่สำคัญ พอเป็นสังเขปได้ดังนี้

1. งานเตรียมการ

ส.ป.ก. นำพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรม ที่ได้รับมอบจากกรมป่าไม้ เข้าดำเนินการประกาศ
เขตทั้งหมด 149 พื้นที่

2. งานจัดที่ดิน

ที่ดินของรัฐ

2.1 รั้ววัดที่ดิน ดำเนินการได้เนื้อที่ 163,831 ไร่ ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายเนื่องจาก ส.ป.ก.
ต้องเร่งดำเนินการตรวจสอบสภาพป่ารับรองแนวเขตร่วมกับกรมป่าไม้

2.2 งานสอบสวนสิทธิและกระจายสิทธิ ส.ป.ก. ดำเนินการสอบสวนสิทธิ ในเนื้อที่ไม่เกิน
สิทธิและจัดที่ดินได้ เนื้อที่ 796,819 ไร่ จำนวนเกษตรกร 50,791 ราย มีหลายจังหวัดที่ยังไม่เข้า
ดำเนินการเพราะรอผลการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ให้แล้วเสร็จ

2.3 งานมอบเอกสารสิทธิ ต.ป.ก.4-01 ต.ป.ก.ดำเนินการได้เนื้อที่ 367,389 ไร่ จำนวน เกษตรกร 19,484 ราย และหลายจังหวัดอยู่ระหว่างตรวจสอบคุณสมบัติของเกษตรกรใหม่ เพื่อ ความถูกต้องก่อนมอบเอกสารสิทธิ

ที่ดินเอกชน

2.4 จัดซื้อที่ดิน ในปีนี้ ต.ป.ก. จัดซื้อที่ดินเอกชนได้เนื้อที่ 3,131 ไร่ เป็นผลงาน การโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของ ต.ป.ก.

2.5 จัดทำสัญญาเช่า เนื้อที่ 4,990 ไร่ เกษตรกรจำนวน 260 ราย ที่จังหวัดนครสวรรค์

2.6 จัดทำสัญญาเช่าซื้อ ต.ป.ก.มีนโยบายให้ชะลอการเช่าซื้อในปีงบประมาณ 2539 ไว้ก่อน เนื่องจากกำลังปรับปรุงแนวทางปฏิบัติ

2.7 การจัดเก็บค่าเช่าที่ดินเอกชน สามารถจัดเก็บได้ 7.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.26 ของเป้าหมาย

2.8 การจัดเก็บค่าเช่าซื้อที่ดินเอกชน จัดเก็บได้ 14.66 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.27 ของเป้าหมาย

3. งานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระหว่างเตรียมการขออนุมัติเงินงวด และประกวด ราคาก่อสร้าง และมีงานที่แล้วเสร็จ คือ สระเก็บน้ำ 3 แห่ง

4. งานพัฒนารายได้และปรับปรุงโครงสร้างการผลิต จนถึงสิ้นเดือนเมษายน 2539 ต.ป.ก.ได้ มีการดำเนินงาน ดังนี้

4.1 ให้บริการเครื่องจักรกล (ชุดสระเก็บน้ำในไร่นา)

4.2 ฝึกอบรมเกษตรกร 37 รุ่น เกษตรกร 1,075 ราย

4.3 ดำเนินงานศูนย์ขยายพันธุ์ไม้ผล ผลิตกิ่งไม้ผล 122,950 กิ่ง

4.4 ดำเนินการแปลงสาธิตและถ่ายทอดวิทยาการผลิิตทางการเกษตร 34 จังหวัด

4.5 เร่งรัดปรับปรุงการดำเนินธุรกิจสหกรณ์การเกษตร รวมถึงการส่งเสริมระบบการ ตลาดผ่านสหกรณ์

4.6 ประสานงานเพื่อดำเนินการโครงการพัฒนาการเกษตร 5 โครงการ จำนวน 12 สหกรณ์

4.7 สำรวจความต้องการสินเชื่อเพื่อลงทุนการเกษตร 5 สหกรณ์

4.8 ส่งเสริมการปลูกป่า 68 จังหวัด

4.9 ประสานงานส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มเตรียมงานสถาบันเกษตรกร 1 จังหวัด

4.10 ประสานงานการจัดทำโครงการและติดตามการใช้และชำระคืนเงินกู้โครงการต่าง ๆ

จำนวน 2 สหกรณ์

4.11 ประสานงานเร่งรัดการจัดเก็บสินเชื่อร่วมกับสหกรณ์ 2 สหกรณ์

4.12 ดำรงความถี่ของการสินเชื่อของสหกรณ์ 5 สหกรณ์

4.13 ประสานงานจัดหาตลาดรองรับแผนการส่งเสริมการผลิตฯ 4 สหกรณ์

มติ **รับทราบ**

เรื่องที่ 3.2 รายงานผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร
ปีงบประมาณ 2539 (สิ้นสุด 31 มีนาคม 2539)

ผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ปีงบประมาณ 2539 ดังนี้

1. งบรายรับ-รายจ่าย ประจำปี 2539

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2539 - วันที่ 31 มีนาคม 2539

- ยอดยกมา	=	1,429,324,588.13	บาท
- รายรับจากเงินกู้ ค่าเช่าซื้อที่ดิน			
ค่าเช่าที่ดิน ค่าภาษีบำรุงท้องที่			
ค่าปรับ และรายได้อื่น ๆ รวม	=	37,727,387.94	บาท
- หักค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	=	125,929,503.49	บาท
คงเหลือเป็นยอดยกไป	=	1,341,122,472.58	บาท

2. สรุปผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ 2539
ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2539 ดังนี้

2.1 งานซื้อที่ดินเอกชน

อนุมัติซื้อที่ดินเกินราคาประเมิน จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 2 ราย 16 แปลง เนื้อที่
368-3-53 ไร่ วงเงิน 5.35 ล้านบาท (ร้อยละ 0.81 ของแผน)

การชำระราคาที่ดิน ปี 2539 (ตามผลการอนุมัติปีก่อน) จำนวน 220 แปลง
เนื้อที่ 4,862-3-41.60 ไร่ วงเงิน 47.46 ล้านบาท รวมชำระสะสมตั้งแต่ปี 2519 ถึง 31 มีนาคม
2539 จำนวน 37 จังหวัด 10,944 แปลง เนื้อที่ 426,223-2-71.6 ไร่ วงเงินทั้งสิ้น 1,463.46
ล้านบาท แยกเป็นเงินสด 1,078.93 ล้านบาท และพันธบัตร 384.53 ล้านบาท

2.2 งานจัดเก็บรายได้ ตามมาตรา 10(4) ประเภท ค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ ค่าภาษีบำรุง
ท้องที่ เงินค่าน ดอกเบี้ย รายได้และอื่น ๆ รวม 48.95 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 44.50
ของแผนรายรับ

2.3 รายจ่ายขาด จำนวน 92.23 ล้านบาท หรือ 100 เปอร์เซ็นต์ของแผนรายจ่าย
เป็นค่าดอกเบี้ยพันธบัตร และค่าไถ่ถอนพันธบัตร งวดที่ 4 และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

2.4 สินเชื่อ ผลการอนุมัติให้สินเชื่อแก่สหกรณ์การปฏิรูปที่ดินฯ รวม 1.90 ล้าน
บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.75 ของแผนสินเชื่อสหกรณ์

มติ รับทราบ

**เรื่องที่ 3.3 รายงานผลการดำเนินงานตามแผนเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดิน
(กองทุนที่ดิน) ประจำปี 2539**

- สรุปผลการดำเนินงานกองทุนที่ดิน ดังนี้**
- ยอดเงินดำเนินการตั้งแต่ต้น = 1,600,000,000.00 บาท
 - รายรับจากการดำเนินงาน ได้แก่ รับชำระหนี้
พร้อมดอกเบี้ย, ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร
และ รายได้อื่น ๆ = 218,978,467.81 บาท
 - หักค่าใช้จ่ายเงินกู้โครงการ, ค่าซื้อที่ดิน
ล่วงหน้า ค่าก่อสร้างปัจจัยพื้นฐาน
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสินเชื่อ
ภาคสนาม, ค่าจัดหาที่ดิน, ค่าใช้จ่าย
ในการบริหารงาน = 1,309,644,871.25 บาท

คงเหลือยอดเงินกองทุนฯ
ณ วันที่ 31 มีนาคม 2539 = 509,333,596.56 บาท

มติ รับทราบ

เรื่องที่ 3.4 แนวทางการดำเนินงานพัฒนาการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

สืบเนื่องจากนโยบายของ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรมุ่งเน้นการช่วยเหลือเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินที่มีฐานะยากจนให้มีรายได้เพียงพอแก่การครองชีพ สามารถจัดรักษาที่ดินไว้ได้อย่างถาวร รวมทั้งได้รับประโยชน์สูงสุดจากที่ดินที่รับจาก ส.ป.ก.

สำหรับแนวทางการดำเนินงานสรุปได้ คือ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด มอบหมายให้คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) หรือจัดตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำจังหวัดหรือเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นประธาน และปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นอนุกรรมการ ให้อนุกรรมการดังกล่าวประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนงานพัฒนาการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินร่วมกัน โดยให้พิจารณาขยายขอบเขตพื้นที่เป้าหมายให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ให้ทุกหน่วยงานประสานแผนและสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

การเสนองบประมาณตามแผนงานให้ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประจำจังหวัด หรือเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทำหน้าที่เสนอต่อสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกองแผนงานและโครงการพิเศษพิจารณาจัดสรรงบประมาณหรือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำงบประมาณสนับสนุน ตลอดจนหาแหล่งเงินอื่นด้วย สำหรับงบประมาณในปีนี้ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณปกติ หากจำเป็นให้ใช้เงินเชื่อจากเงินกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (กชก.) เงินเชื่อจาก ธ.ก.ส.หรือเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน สำหรับงบประมาณปีต่อ ๆ ไป ขอให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนและงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานในเขตปฏิรูปที่ดินไว้ด้วย

นอกจากนี้ให้ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประจำจังหวัดหรือเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ติดตามความก้าวหน้าจากหน่วยงานต่าง ๆ สรุปเสนอผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรฯ เพื่อนำเสนอที่ประชุม คปก.ทุกเดือน ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ตรวจราชการประจำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกแห่งเร่งรัดติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนด รวมทั้งเสนอปัญหาอุปสรรคต่อกระทรวงเกษตรฯ และเมื่อสิ้นปีงบประมาณให้หน่วยงานต้นสังกัดทำรายงานสรุปประจำปีเสนอกระทรวงเกษตรฯ เพื่อรวบรวมเสนอ คปก.พร้อมทั้งรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

มติ รับทราบ

**เรื่องที่ 3.5 การให้เกษตรกรกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
เพื่อเป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา หรือจำเลย
ในคดีอาญา**

สืบเนื่องจากมติคณะกรรมการในการประชุม ครั้งที่ 5/2538 วันที่ 6 พฤศจิกายน 2538 ให้กรมบัญชีกลางพิจารณาว่า การใช้จ่ายเงินกองทุนฯ โดยให้เกษตรกรกู้ยืมเพื่อเป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา จะขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมาย ในการจัดตั้งกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และระเบียบว่าด้วยการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ หรือไม่ ซึ่งกรมบัญชีกลางได้พิจารณาและมีหนังสือชี้แจงต่อประธาน คปก. ว่าการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ เพื่อการดังกล่าวไม่อาจกระทำได้นี้เนื่องจากการกระทำนอกเหนือวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ตามมาตรา 9 และคำนิยาม ตามมาตรา 4 แห่งกฎหมายปฏิรูปที่ดินฯ

มติ รับทราบ

**เรื่องที่ 3.6 โครงการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่และซื้อพันธุ์โค-กระบือ ตำบลลำพันคา
อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี**

สืบเนื่องจากมติคณะกรรมการในการประชุมครั้งที่ 1/2539 วันที่ 12 มีนาคม 2539 ให้ ส.ป.ก. ตรวจสอบว่าจะสามารถนำโครงการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่และซื้อพันธุ์โค-กระบือ ค่ายลคำพันดา อำเภอนาคี จังหวัดปราจีนบุรี ไปขอรับสินเชื่อตามโครงการปรับปรุงโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร ของ ธ.ก.ส. เพื่อให้เกษตรกรกู้ยืมได้หรือไม่ หากไม่ได้ให้โครงการดังกล่าวใช้เงินกองทุนฯ ซึ่งจากการประสานงานกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรระดับจังหวัด เพื่อตรวจสอบเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ของโครงการปรับปรุงโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร สรุปได้ว่าการประชุมหารือเพื่อแก้ไขปรับปรุงหลักการของโครงการปรับปรุงโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรยังไม่มีข้อยุติในปี 2539 จึงต้องใช้หลักการเดิมไปก่อน ประกอบกับคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรระดับจังหวัดแจ้งว่า โครงการปรับปรุงโครงสร้างระบบการผลิตการเกษตรปี 2539 ด้านปศุสัตว์มีเกษตรกรร่วมโครงการเต็มพื้นที่แล้ว สำหรับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของโครงการปรับปรุงโครงสร้างฯ จะต้องเป็นการลดพื้นที่นาที่ไม่เหมาะสมและพื้นที่มันสำปะหลังในส่วนของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งดำเนินการในพื้นที่ว่างเปล่า จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขอรับสินเชื่อ ดังนั้นโครงการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่และซื้อพันธุ์โค-กระบือ จึงจำเป็นต้องขอสินเชื่อจากกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ตามที่คณะกรรมการได้มีมติไว้แล้ว

มติ รับทราบ

เรื่องที่ 3.7 รายงานผลการตรวจสอบคุณสมบัติผู้ได้รับ ส.ป.ก.4-01

สืบเนื่องจากมติคณะกรรมการในการประชุม ครั้งที่ 4/2538 วันที่ 1 กันยายน 2538 ให้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ได้รับ ส.ป.ก.4-01 ตั้งแต่ปี 2532 ถึง พ.ศ.2535 โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง ส่วนผู้ได้รับ ส.ป.ก.4-01 ตั้งแต่ปี 2536 ให้ตรวจสอบทุกราย

บัดนี้ จังหวัดได้รายงานผลการตรวจสอบคุณสมบัติผู้ได้รับ ส.ป.ก.4-01 สรุปได้ดังนี้

1. ผู้ได้รับ ส.ป.ก.4-01 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2532-2535	119,483 ราย
ได้รับการตรวจสอบ	41,124 ราย
ถูกต้อง	40,802 ราย

ไม่ถูกต้อง	37 ราย
อยู่ระหว่างดำเนินการตรวจสอบเพิ่มเติม	285 ราย
2. ผู้ได้รับ ส.ป.ก.4-01 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2536-ปัจจุบัน	192,103 ราย
ได้รับการตรวจสอบ	192,103 ราย
ถูกต้อง	185,928 ราย
ไม่ถูกต้อง	669 ราย
อยู่ระหว่างดำเนินการตรวจสอบเพิ่มเติม	5,506 ราย

ผลการตรวจสอบดังกล่าว คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดได้มีคำสั่งให้สันติทิพย์ไปแล้ว 708 ราย (มีผู้ได้รับเอกสาร ส.ป.ก.4-01 อุทธรณ์ 16 ราย ฎีกา 15 ราย ขุมพร 1 ราย ซึ่งได้นำเสนอคณะกรรมการหรืออยู่ระหว่างนำเสนอคณะกรรมการ) สำหรับผู้ที่ได้ถูกสั่งให้สันติทิพย์นั้น มีสาเหตุหลายประการ อาทิเช่น ไม่ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก กล่าวคือเป็นข้าราชการ เป็นนักธุรกิจ พ่อค้า ทนายความ รวมทั้งมีที่ดินเพียงพอแก่การครองชีพอยู่แล้ว

นอกจากการตรวจสอบข้างต้นแล้ว ได้มีการตรวจสอบเพิ่มเติมสำหรับผู้ได้รับ ส.ป.ก.4-01 ที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตจังหวัดได้รับ ในลักษณะการเคาะประตูบ้านเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม โดยวิธีการนี้มีผู้อยู่ในข่ายการตรวจสอบจำนวน 15,975 ราย ทำการตรวจสอบแล้ว 9,272 ราย ถูกต้อง 3,058 ราย ไม่ถูกต้อง 59 ราย ต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมอีก 6,155 ราย

มติ รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ 4.1 ขออนุมัติคืนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าเศรษฐกิจ) ซึ่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ คืนกรมป่าไม้

เรื่องเดิม สืบเนื่องมาจากมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 4/2538 วันที่ 1 กันยายน 2538 อนุมัติในหลักการให้ ส.ป.ก. ส่งพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าเศรษฐกิจ) ซึ่งไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ คืนกรมป่าไม้ นั้น

บัดนี้ ส.ป.ก.ได้ตรวจสอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ และ ส.ป.ก.มิได้ดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่นั้นโดยได้ตรวจสอบร่วมกับกรมป่าไม้ ตามนโยบายการดำเนินการปฏิรูปที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2538 เห็นสมควรส่งคืนกรมป่าไม้เพิ่มเติม รวม 179 ป่า เนื้อที่ 2,152,400 ไร่ ด้วยเหตุผลปรากฏตามบัญชีรายชื่อป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ ที่แนบในวาระการประชุม

อนึ่ง ในการประชุม คปก.ครั้งที่ 4/2538 วันที่ 1 กันยายน 2538 สำหรับป่าสนชายทะเล จังหวัดพังงา เนื้อที่ 1,850 ไร่ ซึ่งได้คืนพื้นที่ให้แก่กรมป่าไม้ไป 1,650 ไร่ โดยไม่ได้ตรวจสอบสภาพป่าไว้ก่อน (ทั้งนี้โดยการร้องขอจากกรมป่าไม้) แต่จากการตรวจสอบสภาพป่าร่วมกันในภายหลังปรากฏว่ามีพื้นที่ต้องกันออกเนื้อที่ 792 ไร่ จึงขอแก้ไขเนื้อที่การส่งคืนกรมป่าไม้ให้เป็นไปตามผลการตรวจสอบสภาพป่า

คำขอ ขออนุมัติส่งพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ คืนกรมป่าไม้ จำนวน 179 ป่า เนื้อที่ 2,152,400 ไร่ และขอแก้ไขเนื้อที่การส่งคืนป่าสนชายทะเล จังหวัดพังงา เป็น 792 ไร่ ตามผลการตรวจสอบสภาพป่า

มติ

อนุมัติ

เรื่องที่ 4.2

ขออนุมัติให้ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อจ่ายคืนค่าขอเช่าที่ดินให้แก่เกษตรกร เนื่องจากสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทคัดค้านผ่าน จังหวัดร้อยเอ็ด

เรื่องเดิม

ตามที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในจังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อ พ.ศ.2519 ในเขตอำเภอเกษตรวิสัย อำเภอสุวรรณภูมิ อำเภอโพนทราย อำเภอโพนทอง และอำเภอเมืองสรวง และต่อมาได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2522 กำหนดให้ส่วนราชการต่าง ๆ ปฏิบัติงานตามแผนแม่บทโครงการพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้

ในพื้นที่ดังกล่าว โดยในส่วนของ ส.ป.ก. ให้ดำเนินการจัดที่ดินทำกินและปรับระบบการถือครองที่ดิน ประมาณ 45,000 ไร่ ซึ่งในปี 2527 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด (ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด) ได้จัดที่ดินโดยให้เกษตรกรผู้ได้รับการคัดเลือกเข้าทำกินกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อจ่ายค่าชดเชยให้แก่ผู้ครอบครองเดิมในอัตราค่าชดเชยไร่ละ 1,000 บาท จำนวน 125 ราย วงเงินกู้รวม 2,081,641 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี ระยะเวลากู้ยืม 10 ปี สัญญาครบกำหนด ณ 30 กันยายน 2538 เกษตรกรชำระหนี้ครบแล้ว 99 ราย อีก 26 ราย ค้างชำระเป็นเงินต้นจำนวน 278,163 บาท ในจำนวนนี้มีเกษตรกร 2 ราย ได้ร้องเรียนว่ามีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินเนื่องจากถูกถนน ร.พ.ช.ตัดผ่าน ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินได้เต็มที่จึงขอไม่ชำระหนี้ในส่วนที่ถูกถนนตัดผ่าน และขอเงินคืนในส่วนที่ถูกถนนตัดผ่านด้วย

ความเห็นของ ส.ป.ก.

1. ในปี 2527 ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด ได้จัดที่ดินให้เกษตรกรผู้ได้รับการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อจ่ายค่าชดเชยให้แก่ผู้ครอบครองเดิม และมีเกษตรกร 2 ราย ได้ร้องเรียนว่ามีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินเนื่องจากถูกถนน ร.พ.ช.สายบ้านกู่กาสิงห์-บ้านโพนเคือ ตัดผ่านดังนี้

1.1 นางพริ้ม สิมมา ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. จำนวน 16-0-08 ไร่ โดยกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อจ่ายค่าชดเชยที่ดินอัตราไร่ละ 1,000 บาท วงเงินกู้รวม 16,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี ตามสัญญากู้ยืมที่ 159/2527 วันที่ 29 มีนาคม 2527 สัญญาครบกำหนด 28 มีนาคม 2537 ได้ร้องเรียนต่อ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2535 ว่าที่ดินถูกถนน ร.พ.ช.ตัดผ่านทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ จึงขอไม่ชำระหนี้และขอเงินค่าชดเชยคืนในส่วนที่ถูกถนนตัดผ่านจำนวน 6-3-54 ไร่ คงเหลือเนื้อที่เพียง 9-0-54 ไร่ แต่เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2538 ได้ชำระหนี้ครบถ้วนแล้ว จำนวน 16,000 บาท พร้อมดอกเบี้ย (เอกสารประกอบหมายเลข 1 และ 2 ในวาระการประชุม

1.2 นายบุญชู เวฬุณารักษ์ ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. จำนวน 11-0-00 ไร่ โดยกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อจ่ายค่าชดเชยที่ดินอัตราไร่ละ 1,000 บาท วงเงินกู้รวม 11,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี ตามสัญญากู้ยืมที่ 154/2527 วันที่ 29 มีนาคม 2527 สัญญาครบกำหนด 28 มีนาคม 2537 ได้ร้องเรียน ต่อ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ 21

กฎหมาย 2535 ว่าที่ดินถูกถนน ร.พ.ช.ตัดผ่าน ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ จึงขอไม่ชำระหนี้และขอเงินค่าชดเชยคืน ในส่วนที่ถูกถนนตัดผ่าน จำนวน 4-1-92 ไร่ คงเหลือเนื้อที่เพียง 6-2-08 ไร่ ณ 30 กันยายน 2538 มีหนี้ค้างชำระเงินต้น 9,900 บาท และดอกเบี้ยอีกส่วนหนึ่ง (เอกสารประกอบหมายเลข 1 และ 3 ในวาระการประชุม)

2. จากการประสานงานกับสำนักงาน ร.พ.ช.ร้อยเอ็ด แจ้งว่าได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า

2.1 เส้นทางดังกล่าวเป็นถนนในความรับผิดชอบของสำนักงาน ร.พ.ช.ร้อยเอ็ด รหัสโครงการที่ รอ.4064 สายบ้านกู่กาสิงห์ - บ้านโพนเคือ ระยะทางตลอดสาย 14.275 กม. เชื่อมระหว่างบ้านกู่กาสิงห์ - บ้านกู่กาสิงห์น้อย - บ้านกุดินทราย - บ้านโพนเคือ อ.เกษตรวิสัย โดยสำรวจเส้นทางเมื่อปีพ.ศ.2526 เริ่มก่อสร้างวันที่ 5 มกราคม 2528 ก่อสร้างแล้วเสร็จวันที่ 27 สิงหาคม 2528

2.2 การดำเนินงานของสำนักงาน ร.พ.ช.ร้อยเอ็ด ไม่ได้แจ้งแผนงานก่อสร้างถนนมายัง ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด

2.3 โครงการก่อสร้างถนนของสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทไม่ได้รับงบประมาณเพื่อชดเชยเป็นค่าที่ดินให้แก่เกษตรกรเจ้าของพื้นที่ที่ถูกถนนตัดผ่านแต่อย่างใด (เอกสารประกอบหมายเลข 4 ในวาระการประชุม)

3. ส.ป.ก.พิจารณาแล้วเห็นว่าเนื่องจากเกษตรกรทั้ง 2 รายดังกล่าว ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินในส่วนที่ถูกถนนตัดผ่านดังกล่าวได้ และในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้ให้กู้ยืมจึงเห็นควรให้ความช่วยเหลือตามที่ร้องขอ โดยจำนวนเงินค่าชดเชยที่จะจ่ายเงินควรเป็นดังนี้

3.1 นางพริ้ม สิมมา ถูกถนนตัดผ่านจำนวน 6-3-54 ไร่ ดังนั้น ส.ป.ก.ควรจะจ่ายเงินค่าชดเชยคืนในอัตราไร่ละ 1,000 บาท เป็นเงินต้น 6,885 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี คิดดอกเบี้ยตั้งแต่ 6 มกราคม 2528 จนถึงวันที่จ่ายเงินคืนให้เกษตรกร

3.2 นายบุญชู เวฬุณารักษ์ ถูกถนนตัดผ่าน จำนวน 4-1-92 ไร่ ดังนั้น ส.ป.ก.ควรจะจ่ายเงินค่าชดเชยคืนในอัตราไร่ละ 1,000 บาท เป็นเงินต้น 4,480 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี คิดดอกเบี้ยตั้งแต่ 6 มกราคม 2528 จนถึงวันที่จ่ายเงินคืนให้เกษตรกร

4. ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 หมวด 12 เบ็ดเตล็ด ข้อ 37 ".... ในกรณีไม่อาจ

ปฏิบัติตามระเบียบนี้หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก.เสนอ คณะกรรมการพิจารณา กำหนดวิธีปฏิบัติ สำหรับกรณีนั้นต่อไป"

5. ความเห็นของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด คปจ.ร้อยเอ็ด มีมติ ในการประชุม ครั้งที่ 1/2537 วันที่ 7 มิถุนายน 2537 เรื่องที่ 4.4 เห็นชอบให้ใช้เงิน กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อนำไปทดแทนการชำระค่าชดเชยที่ดินของ เกษตรกรในส่วนที่ก่อสร้างถนน ร.พ.ช. จำนวน 2 แปลง รวมเนื้อที่ 11-1-46 ไร่ อัตรา ไร่ละ 1,000 บาท รวมกับอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2528 เป็นต้นไป

6. ความเห็นของคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม

คณะอนุกรรมการฯ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 4/2538 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2538 เรื่องที่ 4.1 เห็นชอบให้จ่ายเงินชดเชยตามที่ ส.ป.ก.เสนอ และให้ฝ่ายเลขานุการฯ กำหนดหลัก เกณฑ์ การจ่ายเงินค่าชดเชยให้แก่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานก่อสร้างต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้ชัดเจน นำเสนอ ออกก.คง. และ คปจ.เพื่อพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ สำหรับหลักเกณฑ์ดังกล่าว ขณะนี้ ส.ป.ก.กำลังเร่งดำเนินการ เพื่อนำเสนอ ออกก.คง. และ คปจ. ต่อไป

ประเด็นที่เสนอขออนุมัติ

ขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อจ่ายคืนค่าชดเชยที่ดินให้ กับเกษตรกร 2 ราย เนื่องจากพื้นที่ถูกถนน ร.พ.ช.ตัดผ่าน ดังนี้

1. จ่ายค่าชดเชยคืน นางพิรมัย สิมมา จำนวน 6-3-54 ไร่ อัตราไร่ละ 1,000 บาท เป็นเงินต้น 6,885 บาท (หกพันแปดร้อยแปดสิบห้าบาทถ้วน) พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี โดยคิดดอกเบี้ยตั้งแต่ 6 มกราคม 2528 จนถึงวันที่จ่ายเงินคืนให้เกษตรกร

2. จ่ายค่าชดเชยคืน นายบุญชู เวฬุณารักษ์ จำนวน 4-1-92 ไร่ อัตราไร่ละ 1,000 บาท เป็นเงินต้น 4,480 บาท (สี่พันสี่ร้อยแปดสิบบาทถ้วน) พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี โดยคิด ดอกเบี้ย ตั้งแต่ 6 มกราคม 2528 จนถึงวันที่จ่ายเงินคืนให้เกษตรกร

มติ อนุมัติ

**เรื่องที่ 4.3 ขออนุมัติในหลักการแก้ไขระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรมว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกอง
ทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร
ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536**

เรื่องเดิม 1. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้ออกระเบียบว่าด้วย
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่
เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.2536 โดยให้กู้ยืมเพื่อประกอบเกษตร-
กรรม ซึ่งหมายรวมถึงการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่มีผลเอื้ออำนวยประโยชน์ในการ
ประกอบเกษตรกรรมด้วย และการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าชดเชย ซึ่งหมายถึงเงินที่ผู้ได้รับจากการจัด
ให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินในการปฏิรูปที่ดินของกู้ยืมเพื่อชำระให้แก่ผู้ที่ถือครองที่ดินอยู่เดิม
ซึ่งการกู้ยืมนี้อาจเป็นการกู้ยืมโดยบุคคลเพียงคนเดียว และเป็นกิจกรรมเฉพาะตัวหรือการกู้ยืม
ที่จัดทำเป็นโครงการโดยบุคคลหลายคนต่างกู้ยืมเพื่อกิจกรรมของตนที่มีรูปแบบลักษณะอย่าง
เดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

2. เนื่องจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ขยายพื้นที่เขต
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมออกไปอย่างกว้างขวาง ครอบคลุมพื้นที่หลายจังหวัด ทำให้มี
ความจำเป็นในการจัดหาเงินทุนให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน กู้ยืมไปประกอบการเกษตรกรรม
และเป็นค่าชดเชยค่าที่ดินเพิ่มมากขึ้น เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งมีไว้เป็น
ทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีจำกัด ส.ป.ก. จึงได้ทำความตกลง
กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เกี่ยวกับการให้เกษตรกรผู้ได้รับสิทธิ
ในที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมขอรับสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. และเนื่องจากการให้สินเชื่อ
ของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มีลักษณะซ้ำซ้อนกับการให้สินเชื่อของ ธ.ก.ส. โดยเฉพาะสิน
เชื่อเพื่อการผลิต แต่มีความแตกต่างในเรื่องของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ซึ่งต่ำกว่า ธ.ก.ส. คณะ
อนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.) จึงมี
ความเห็นว่างเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ที่มีอยู่จำกัดนี้ควรนำไปสนับสนุนหรือส่งเสริมการ
ให้สินเชื่อเพื่อชดเชยที่ดิน หรือเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาที่ดินเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระดอกเบี้ย

เงินกู้ของเกษตรกร ส่วนเงินเชื่อเพื่อการผลิตและการลงทุนอื่น ๆ ควรให้ ธ.ก.ส. เป็นผู้
ดำเนินการ ซึ่ง กปภ. ได้เห็นชอบในความเห็นดังกล่าว

สภาพของปัญหา

1. เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ยังคงประสบปัญหาในการขอรับ
สินเชื่อเพื่อการผลิต หรือสินเชื่อเพื่อค้าขาย หรือเพื่อการปรับปรุง หรือพัฒนาที่ดิน
ไม่ว่าจาก ธ.ก.ส. และ ส.ป.ก. ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น ได้แก่ การไม่อนุมัติ ให้กู้ยืมไปจน
กระทั่งความไม่สะดวกในการขอกู้ยืม ถึงแม้ว่าจะได้รับอนุมัติให้กู้ยืมแล้วก็ตาม อาทิเช่น
วงเงินที่ได้รับอนุมัติไม่เพียงพอที่จะดำเนินการ ระยะเวลาในการชำระคืนสั้นหลักประกัน
ที่จะต้องใช้ในการขอรับสินเชื่อไม่เพียงพอ
2. การเพิ่มขึ้นของมูลค่าที่ดิน การใช้เทคโนโลยีในการผลิตเพิ่มขึ้น
การขาดแคลนแรงงานในการผลิต ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้นำไปสู่การขอกู้ยืม ในจำนวน
เงินที่สูงขึ้น พร้อมทั้งเวลาในการที่จะสามารถชำระคืนก็เพิ่มขึ้นด้วย

ความเห็นของ ส.ป.ก.

1. เกษตรกรซึ่งขอกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรวมทั้งเพื่อ
ประกอบเกษตรกรรม และเพื่อจ่ายค่าเช่าเป็นจำนวนเงินที่สูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
การขอกู้เพื่อจ่ายค่าเช่า ดังนั้น ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกรจึงจำเป็นที่จะต้อง
ขยายออกไป เพื่อไม่ให้เกิดภาระแก่เกษตรกรมากเกินไป ปัญหาเกี่ยวกับหลักประกันการกู้ยืมก็
เช่นกัน จะต้องใช้เกษตรกรที่มีความต้องการเงินกู้ประเภทเดียวกันอย่างน้อย 5 คน ทำ
หนังสือรับรองตามแบบที่กำหนดผูกพันร่วมกัน ซึ่งหากไม่มีเกษตรกรที่ต้องการเงินกู้ดังกล่าว
ตามที่กำหนด การขอกู้ยืมเงินจะต้องใช้เวลานาน ทั้งนี้รวมทั้งกรณีที่ผู้ที่ทำหนังสือรับรองตาม
แบบที่กำหนดผูกพันร่วมกันจะต้องร่วมรับผิดชอบอย่างถูกหน้ร่วมกันเพื่อชำระหนี้ดังกล่าวจนเสร็จ
ซึ่งกรณีดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหากับผู้ที่ผูกพันร่วมถ้าต้องการชำระหนี้ในส่วนของคนให้แล้ว
เสร็จ
2. วงเงินที่จะขอกู้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การอนุมัติไม่ทันฤดูกาลและบางครั้ง
เกิดผลเสียแก่เกษตรกร เพราะส่วนที่เกษตรกรไม่สามารถกู้จากกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ
เนื่องจากมีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายจึงต้องไปกู้จากเงินกู้นอกระบบซึ่งดอกเบี้ยจะสูงมาก

เมื่อเทียบกับเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ทำให้ต้องรับภาระเพิ่มขึ้น

คำขอ เพื่อให้การกู้ยืมของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในส่วนของเกษตรกร สถาบันเกษตรกรตลอดจนประโยชน์ที่จะเกิดแก่กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จึงขออนุมัติในหลักการแก้ไขระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 ดังนี้

ระเบียบ คปก.ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ แก่เกษตรกรและสถาบัน
เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536

ขอแก้ไข

1. ข้อ 7(2) กรณีการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าชดเชยกำหนดระยะเวลาชำระคืน ภายใน 15 ปี	กรณีการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าชดเชยกำหนด ระยะเวลาชำระคืน ภายใน 25 ปี
2. ข้อ 8(4) มีเกษตรกรซึ่งมีความต้องการเงินกู้ประเภทเดียวกัน ซึ่งมีจำนวนอย่างน้อย 5 คน ทำหนังสือรับรองตามแบบที่กำหนดผูกพันร่วมกัน เมื่อผู้กู้รายใดในบรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกัน ยังไม่ชำระหนี้ให้เสร็จตามกำหนด บรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกัน เพื่อชำระหนี้ดังกล่าวจนเสร็จ ทั้งนี้ การกู้ยืมของแต่ละคนต้องมีวงเงินกู้ไม่เกิน 100,000 บาท	มีเกษตรกรซึ่งมีความต้องการเงินกู้ประเภทเดียวกัน ซึ่งมีจำนวนอย่างน้อย 3 คน โดยไม่นับรวมผู้กู้ทำหนังสือรับรองตามแบบที่กำหนดผูกพันร่วมกันกรณีผู้กู้ที่ทำหนังสือรับรองผูกพันร่วมกันจะขอชำระหนี้ทั้งหมดก่อนกำหนดสัญญาและจะขอถอนการรับรองผูกพันร่วมกันด้วยนั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ทั้งนี้ การให้กู้ยืมของแต่ละคนต้องมีวงเงินกู้ไม่เกิน 100,000 บาท ยกเว้นการกู้เพื่อค่าชดเชยต้องมีวงเงินกู้ไม่เกิน 200,000 บาท

หากอนุมัติตาม 1. และ 2. เห็นควรให้คณะ อนุกรรมการพิจารณากฎหมาย และ
ระเบียบนำไปพิจารณาตามที่ ค.ป.ก.มีมติอนุมัติ

3. ข้อ 13 (1) ค.การกู้ยืมเกินกว่ารายละเอียด
50,000 บาท แต่ไม่เกิน 100,000 บาท
ให้คณะอนุกรรมการเป็นผู้อนุมัติ	การกู้ยืมเกินกว่ารายละเอียด
50,000 บาท แต่ไม่เกิน
200,000 บาท ให้คณะ
อนุกรรมการเป็นผู้อนุมัติ....
ข้อ 13(1) ง.การกู้ยืมเกินกว่ารายละเอียด
100,000 บาทขึ้นไป ให้นำเสนอคณะกรรมการ
พิจารณา	การกู้ยืมรายละเอียด200,000 บาท
ขึ้นไปให้นำเสนอคณะ-
กรรมการพิจารณา
ข้อ 13 (2) ก.โครงการซึ่งมีวงเงินกู้ยืมไม่เกิน
500,000 บาท ให้คณะอนุกรรมการเป็นผู้มีอำนาจ
อนุมัติ	โครงการซึ่งมีวงเงินกู้ยืมไม่
เกิน 1,000,000 บาท ให้
คณะอนุกรรมการเป็นผู้มี
อำนาจอนุมัติ
ข้อ 13 (2) ข.โครงการซึ่งมีวงเงินกู้ยืมเกินกว่า
500,000 บาทขึ้นไป ให้นำเสนอคณะกรรมการ
พิจารณา	โครงการซึ่งมีวงเงินกู้ยืม
เกินกว่า 1,000,000 บาท
ขึ้นไป ให้นำเสนอคณะ-
กรรมการพิจารณา
ข้อ 14 กรณีสถาบันเกษตรกรเป็นผู้กู้ยืมให้คณะ
อนุกรรมการมีอำนาจอนุมัติไม่เกินแห่งละ
500,000 บาท สำหรับวงเงินเกินกว่า
500,000 บาท ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณา	กรณีสถาบันเกษตรกรเป็นผู้
ยืมให้คณะอนุกรรมการมี
อำนาจอนุมัติไม่เกินแห่งละ
1,000,000 บาท สำหรับ
วงเงินเกินกว่า 1,000,000 บาท
ให้คณะกรรมการพิจารณา

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ คปก.อนุมัติเป็นต้นไป

4. ให้คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ ศึกษาและพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการอื่น ๆ ที่จะช่วยปรับปรุงให้การให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แล้วนำเสนอให้คณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบจัดทำร่างระเบียบฯ เสนอ คปก.ต่อไป

มติ **อนุมัติ**

เรื่องที่ 4.4 ข้อเรียกร้องของสหพันธ์เกษตรกรผู้เคื้อคร้อนที่ทำกิน จังหวัดภูเก็ต

สืบเนื่องจากการที่ นายอุทัย สุขศิริสัมพันธ์ ได้เป็นผู้นำกลุ่มราษฎรผู้ซึ่งได้รับ ส.ป.ก.4-01 ส่งคืน ส.ป.ก.4-01 ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต และต่อมา นายอุทัยฯ ได้ยื่นหนังสือในนามของสหพันธ์เกษตรกรผู้เคื้อคร้อนที่ทำกินจังหวัดภูเก็ตเสนอข้อเรียกร้องต่อทางราชการ ซึ่ง ส.ป.ก.ได้นำเสนอต่อที่ประชุม คปก. ในระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ เรื่องที่ 3.3 ในการประชุมครั้งที่ 1/2539 วันที่ 12 มีนาคม 2539

สำหรับข้อเรียกร้องที่ 1 ซึ่งขอให้ทางราชการเพิกถอนเขตปฏิรูปที่ดินในเขตจังหวัดภูเก็ต เพราะชาวภูเก็ตไม่ต้องการ ส.ป.ก.4-01 อีกต่อไปแล้วนั้น ในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต ครั้งที่ 7/2538 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2538 ที่ประชุมได้พิจารณาข้อเรียกร้องดังกล่าว มีความเห็นว่า "เนื่องจากจังหวัดได้ ประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรเข้าใจนโยบายและวิธีการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเป็นขั้นต้นแล้ว ในส่วนของราษฎรที่ดิน ส.ป.ก.4-01 นั้น เห็นควรให้ ส.ป.ก.ภูเก็ต จัดทำประกาศ คปจ. ภูเก็ตที่แจ้งประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรเข้าใจในระเบียบปฏิบัติของทางราชการเกี่ยวกับการ สละสิทธิที่ดินของบุคคลที่ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และอื่น ๆ เกี่ยวกับงานปฏิรูปที่ดิน เสนอให้ ประธาน คปจ.ภูเก็ต ลงนามออกประกาศ คปจ.ภูเก็ต ต่อไป ส่วนการขอให้ทางราชการเพิกถอนเขตปฏิรูปที่ดินในจังหวัดภูเก็ต ทั้งหมดนั้น เป็นเรื่องนโยบายระดับสูง เห็นสมควรให้ ประธาน คปจ.ภูเก็ต แจ้ง ส.ป.ก.นำเสนอ คปก. พิจารณาดำเนินการต่อไป" ซึ่งต่อมาจังหวัดภูเก็ตได้มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ ภก 0012/22088 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2538 รายงานเรื่องดังกล่าว ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

ความเห็น ส.ป.ก.

ส.ป.ก.มีความเห็นว่า ข้อเรียกร้องของสหพันธ์เกษตรกรผู้เคื้อคร้อน
ที่ทำกินจังหวัดภูเก็ต ขอให้ทางราชการเพิกถอนเขตปฏิรูปที่ดินในเขตจังหวัดภูเก็ตนั้น
ยังไม่อาจแก้ไขปัญหาคความเคื้อคร้อนเรื่องที่ดินทำกินของราษฎรได้ เพราะพื้นที่ดังกล่าว
ยังคงมีสภาพเป็นที่ดินของรัฐและ ไม่อาจนำไปออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินได้หากรายการ
ไม่มี ส.ค.1 หรือไม่ได้ปฏิบัติตาม มาตรา 27 ครี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำขอ

ขอให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นข้อเรียกร้องของสหพันธ์เกษตรกร
ผู้เคื้อคร้อนที่ทำกินจังหวัดภูเก็ต ที่ขอให้ทางราชการเพิกถอนเขตปฏิรูปที่ดินในเขตจังหวัด
ภูเก็ต

ข้อพิจารณาคณะกรรมการ

1. การประกาศเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ตเป็นเรื่องที่ราษฎรในพื้นที่ร้องขอต่อทาง
ราชการให้ดำเนินการประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน
2. การเพิกถอนเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ตไม่อาจแก้ไขความเคื้อคร้อนเรื่องที่ดิน
ทำกินของราษฎรได้เพราะพื้นที่ดังกล่าวยังคงมีสภาพเป็นที่ดินของรัฐและ ไม่อาจนำไปออก
หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินได้หากรายการไม่มี ส.ค.1 หรือไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา 27 ครี แห่ง
ประมวลกฎหมายที่ดิน

มติคณะกรรมการ ไม่เพิกถอนเขตปฏิรูปที่ดินในเขตจังหวัดภูเก็ต ตามที่ นายอุทัย สุขศิริ
สัมพันธ์ ในนามของสหพันธ์เกษตรกรผู้เคื้อคร้อนที่ทำกินจังหวัดภูเก็ต ร้องขอ และให้ ส.ป.ก.
นำมติดังกล่าวแจ้งประธานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดดำเนินการต่อไป โดยด่วนที่สุด

เรื่องที่ 4.5 **อุทธรณ์คำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต ให้อันสิทธิการเข้าทำ
ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต**

1. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต (คปจ.ภูเก็ต) ได้มีมติให้ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 7 ราย สิ้นสิทธิ์การเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน คือ

1.1 มติ คปจ.ภูเก็ต ในการประชุมครั้งที่ 4/2538 เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2538 ให้สิ้นสิทธิ์ จำนวน 3 ราย เนื่องจากมีที่ดินเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้วก่อนดำเนินการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน คือ

- (1) นายสัมฤทธิ์ กิตติเจริญสกุล
- (2) นายเฉ่งหล้า เครือเสนห์
- (3) นางสมพิศ เครือเสนห์

1.2 มติ คปจ.ภูเก็ต ในการประชุมครั้งที่ 5/2538 เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2538 ให้สิ้นสิทธิ์ จำนวน 4 ราย เนื่องจากมีที่ดินเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้ว ก่อนดำเนินการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน คือ

- (1) นายสมนึก ไกรทัศน์
- (2) นางวิภาพรรณ ชูทรัพย์
- (3) นายโสภณ เอกวานิช
- (4) นายวานิช เอกวานิช

2. คปจ.ได้ออกคำสั่งให้สิ้นสิทธิ์ ความมติ คปจ.ภูเก็ต ดังกล่าว รวม 2 ฉบับ

2.1 คำสั่ง คปจ.ภูเก็ต ที่ 2/2538 ตั้ง ณ วันที่ 26 ตุลาคม 2538 ให้สิ้นสิทธิ์จำนวน 3 ราย คือ

(1) นายสัมฤทธิ์ กิตติเจริญสกุล อายุ 61 ปี อยู่บ้านสีกอ เลขที่ 10 หมู่ 6 ตำบลกะฐี อำเภอกะฐี จังหวัดภูเก็ต เกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 1 แปลง คือ

แปลงที่ 1 ตามหนังสือรับมอบที่ดิน (ส.ป.ก.4-28ก) ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2537 และตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01ก) เลขที่ 146 เล่ม 2 หน้า 46 อำเภอกะฐี จังหวัดภูเก็ต ตำแหน่งที่ดินแปลงเลขที่ 3 ราวาง ส.ป.ก./กลุ่มที่ 348 เนื้อที่ประมาณ 10-3-18 ไร่ มีเหตุถูกสั่งให้สิ้นสิทธิ์เนื่องจากขาดคุณสมบัติตามระเบียบ

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2535 ในสาระสำคัญคือมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้ว ประมาณ 70 ไร่ ในจังหวัดภูเก็ต ก่อนดำเนินการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

(2) นายเฉ่งหล้า เครือแสนห์ อายุ 53 ปี อยู่บ้านเลขที่ 177/2 หมู่ที่ 7 ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต เกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 1 แปลง คือ แปลงที่ 1 ตามหนังสือรับมอบที่ดิน (ส.ป.ก.4-28ก) ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2537 และตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01ก) เลขที่ 235 เล่ม 3 หน้า 35 อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ตำแหน่งที่ดิน แปลงเลขที่ 1 ระบุว่า ส.ป.ก./กลุ่มที่ 011 เนื้อที่ประมาณ 53-0-32 ไร่ มีเหตุถูกสั่งให้คืนสิทธิเนื่องจากขาดคุณสมบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2535 ในสาระสำคัญคือมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองและของบุคคลในครอบครัวเดียวกันเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้ว ประมาณ 66.5 ไร่ ในจังหวัดภูเก็ต ก่อนดำเนินการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

(3)นางสมพิศ เครือแสนห์ อายุ 48 ปี อยู่บ้านเลขที่ 177/2 หมู่ที่ 7 ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต เกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 1 แปลง คือ แปลงที่ 1 ตามหนังสือรับมอบที่ดิน (ส.ป.ก.4-28ก) ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2537 และตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01ก) เลขที่ 150 เล่ม 2 หน้า 50 อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ตำแหน่งที่ดินแปลงเลขที่ 3 ระบุว่า ส.ป.ก./กลุ่มที่ 011 เนื้อที่ประมาณ 44-3-13 ไร่ มีเหตุถูกสั่งให้คืนสิทธิเนื่องจากขาดคุณสมบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2535 ในสาระสำคัญคือมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองและของบุคคลในครอบครัวเดียวกันเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้ว ประมาณ 66.5 ไร่ ในจังหวัดภูเก็ต ก่อนดำเนินการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

2.2 คำสั่ง คปจ.ภูเก็ต ที่ 3/2538 ตั้ง ณ วันที่ 26 ตุลาคม 2538 ให้คืนสิทธิ จำนวน 4 ราย คือ

(1) นายสมนึก ไกรทัศน์ อายุ 70 ปี อยู่บ้านเลขที่ 66 หมู่ที่ 10 ตำบลดงหลวง อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้ เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 1 แปลง คือ

แปลงที่ 1 ตามหนังสือรับมอบที่ดิน (ส.ป.ก.4-28ก) ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2537 และตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01ก) เลขที่ 53 เล่ม 1 หน้า 53 อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ตำแหน่งที่ดิน แปลงเลขที่ 2 ระบุว่า ส.ป.ก./กลุ่มที่ 179 เนื้อที่ประมาณ 85-1-44 ไร่ มีเหตุถูกสั่งให้สิ้นสุดสิทธิเนื่องจากขาดคุณสมบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2535 ในสาระสำคัญคือมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้วประมาณ 292 ไร่ ในจังหวัดภูเก็ต ก่อนดำเนินการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

(2)นางวิภาพรรณ ชูทรัพย์ อายุ 53 ปี อยู่บ้านเลขที่ 228/9 ถนนลาดพร้าว แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 4 แปลง คือ

แปลงที่ 1 ตามหนังสือรับมอบที่ดิน (ส.ป.ก.4-28ก) ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2537 และตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01ก) เลขที่14 เล่ม 1 หน้า 14 อำเภอกระบุรี จังหวัดภูเก็ต ตำแหน่งที่ดิน แปลงเลขที่ 2 ระบุว่า ส.ป.ก./กลุ่มที่ 120 เนื้อที่ประมาณ 20-1-81 ไร่

แปลงที่ 2 ตามหนังสือรับมอบที่ดิน (ส.ป.ก.4-28ก) ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2537 และตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01ก) เลขที่ 31 เล่ม 1 หน้า 31 อำเภอกระบุรี จังหวัดภูเก็ต ตำแหน่งที่ดินแปลงเลขที่ 1 ระบุว่า ส.ป.ก./กลุ่มที่ 139 เนื้อที่ประมาณ 6-1-45 ไร่

แปลงที่ 3 ตามหนังสือรับมอบที่ดิน (ส.ป.ก.4-28ก) ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2537 และตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01ก) เลขที่ 111 เล่ม 2 หน้า 11 อำเภอกระบุรี จังหวัดภูเก็ต ตำแหน่งที่ดินแปลงเลขที่ 2 ระบุว่า ส.ป.ก./กลุ่มที่ 139 เนื้อที่ประมาณ 27-0-10 ไร่

แปลงที่ 4 ตามหนังสือรับมอบที่ดิน (ส.ป.ก.4-28ก) ลงวันที่ 10

พศจิกายน 2537 และตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. 4-01ก) เลขที่ 183 เล่ม 2 หน้า 83 อำเภอกระบุรี จังหวัดภูเก็ต ตำแหน่งที่ดินแปลงเลขที่ 3 ราวาง ส.ป.ก./กลุ่มที่ 139 เนื้อที่ประมาณ 3-2-44 ไร่ มีเหตุถูกสั่งให้คืนสิทธิเนื่องจากขาดคุณสมบัติ ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ .2535 ในสาระสำคัญคือมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้ว ประมาณ 118 ไร่ ในจังหวัดภูเก็ตโดยไม่นับรวมกับการมีกรรมสิทธิ์รวมกับในที่ดินแปลงอื่น ก่อน ดำเนินการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

(3) นายโสภณ เอกวานิช อายุ 58 ปี อยู่บ้านวิจิตสงคราม เลขที่ 22/2 ถนน - หมู่ที่ 5 ตำบลวิจิต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เกษตรกรผู้ได้ รับอนุญาตให้เข้าทำ ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 1 แปลง คือ

แปลงที่ 1 ตามหนังสือรับมอบที่ดิน (ส.ป.ก.4-28ก) ลงวันที่ 10 พศจิกายน 2537 และตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. 4-01ก) เลขที่89 เล่ม 1 หน้า 89 อำเภอกระบุรี จังหวัดภูเก็ต ตำแหน่งที่ดินแปลงเลขที่ 1 ราวาง ส.ป.ก./กลุ่มที่ 071 เนื้อที่ประมาณ 81-2-36 ไร่ มีเหตุถูกสั่งให้คืนสิทธิเนื่องจากขาดคุณสมบัติ ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ .2535 ในสาระสำคัญคือมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้ว ประมาณ 434 ไร่ ในจังหวัดภูเก็ตโดยไม่นับรวมกับการมีกรรมสิทธิ์รวมกับในที่ดินแปลงอื่น ก่อน ดำเนินการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

(4) นายวาณิช เอกวานิช อายุ 48 ปี อยู่บ้าน - เลขที่ 30 หมู่ที่ 5 ตำบลวิจิต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินใน เขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 2 แปลง คือ

แปลงที่ 1 ตามหนังสือรับมอบที่ดิน (ส.ป.ก.4-28ก) ลงวันที่ 14 พศจิกายน 2537 และตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01ก) เลขที่36 เล่ม 1 หน้า 36 อำเภอกระบุรี จังหวัดภูเก็ต ตำแหน่งที่ดินแปลงเลขที่ 1 ราวาง ส.ป.ก./กลุ่มที่ 085 เนื้อที่ประมาณ 15-2-03 ไร่ แปลงที่2 ตามหนังสือรับมอบที่ดิน (ส.ป.ก.4-28ก) ลงวันที่ 19 พศจิกายน 2537 และตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ใน-

เขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01ก) เลขที่ 230 เล่ม 3 หน้า 30 อำเภอเกาะกูด จังหวัดภูเก็ต ตำแหน่งที่ดิน แปลงเลขที่ 1 ราวาง ส.ป.ก./กลุ่มที่ 168 เนื้อที่ประมาณ 5-2-47 ไร่ มีเหตุถูกตั้งให้สิ้นสิทธิเนื่องจากขาดคุณสมบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2535 ในสาระสำคัญคือมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้วประมาณ 77 ไร่ ในจังหวัดภูเก็ตโดยไม่นับรวมกับการมีกรรมสิทธิ์รวมกับในที่ดินแปลงอื่น ก่อนดำเนินการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

3. ผู้ถูกตั้งให้สิ้นสิทธิทั้ง 7 ราย เป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามมติคปอ.ภูเก็ต ในการประชุมครั้งที่ 2/2537 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2537 และได้ทำหนังสือรับมอบที่ดิน(ส.ป.ก.4-28ก)ไว้ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ.2535 ข้อ 5 ซึ่งกำหนดให้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศรายชื่อเกษตรกรผู้ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมอบหนังสือรับมอบที่ดินให้ผู้ได้รับการคัดเลือก และให้ผู้ได้รับการคัดเลือกลงลายมือชื่อในหนังสือรับมอบที่ดินไว้เป็น หลักฐาน และต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตจึงได้ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) ให้ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินพ.ศ.2536 ข้อ 7 ซึ่งกำหนดให้ออกหนังสืออนุญาตได้เมื่อเกษตรกรได้รับการคัดเลือกและจัดที่ดินให้เข้าทำประโยชน์ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และได้ทำหนังสือรับมอบที่ดินไว้แล้ว

4. ผู้ถูกตั้งให้สิ้นสิทธิทั้ง 7 ราย ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของ คปอ.ภูเก็ต ที่สั่งให้คนสิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งซึ่งเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพ.ศ.2535 ข้อ 13 ซึ่งกำหนดว่า หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ถูกตั้งให้สิ้นสิทธิตามข้อ 11 เห็นว่าคำสั่งนั้นไม่เป็นธรรม ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ

ส.ป.ก. จังหวัดแห่งท้องที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งหรือวันที่ได้ปิดคำสั่ง โดยแสดงหลักฐานอ้างอิงประกอบ ซึ่งสรุปประเด็นอุทธรณ์ได้ ดังนี้

(1) นายสัมฤทธิ์ กิตติเจริญสกุล

อุทธรณ์ว่า ได้ถือครองที่ดินแปลงที่ได้รับสิทธิมากกว่า 20 ปี จึงมีสิทธิได้รับการจัดที่ดิน ไม่เกิน 100 ไร่ ตามมาตรา 30 วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ และหาก คปก.พิจารณาว่าคนไม่มีสิทธิได้รับก็ขอให้บุตรสาวซึ่งร่วมทำประโยชน์เป็นผู้ได้รับสิทธิ ในที่ดิน

(2) นายฉ่งหล้า เครือแสนห์

อุทธรณ์ว่า - คำสั่งให้คืนสิทธิไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะได้รับการจัดที่ดินในฐานะผู้ถือครองเดิม ซึ่งไม่มีระเบียบข้อบังคับว่าเกษตรกรประเภทนี้จะต้องมีหรือไม่มี ที่ดิน เป็นของตนเองหรือไม่ ดังจะเห็นได้จากมติ คปก.ในการประชุมครั้งที่ 4/2537 ที่ว่ามีให้นำ ความในข้อ 6 (6)ของระเบียบ คปก.ว่าด้วย การคัดเลือกเกษตรกรฯ พ.ศ.2535 มาใช้สำหรับ เกษตรกรตามข้อ 8 (1) ของระเบียบดังกล่าว

- เป็นผู้ถือครองเดิมซึ่งมีสิทธิได้รับการจัดที่ดินไม่เกิน 100 ไร่ ตามมาตรา 30 วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ การที่ คปก.ได้เกิดได้หยิบยกเอาเรื่องมติการกำหนด ขนาดการถือครองที่ดินครอบครัวละไม่เกิน 50 ไร่ เป็นขนาดที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การ ครอบครองชีพและเมื่อรวมกับที่ดินที่ได้รับการจัดแล้วต้องไม่เกิน 50 ไร่ มาพิจารณาและสั่งให้คืน สิทธิในภายหลังจึงไม่ชอบ เพราะคนได้รับการจัดที่ดิน โดยถูกต้องมาแต่แรกแล้ว นอกจากนี้ ระเบียบ คปก.ว่าด้วย การเข้าทำประโยชน์ฯ พ.ศ.2535 ข้อ 11 (3) มิได้กำหนดว่าที่ดินเพียงพอแก่การครองชีพมีจำนวนเท่าใดด้วย

- ขอให้ คปก.มีคำสั่งยกเลิกคำสั่ง คปก.เกิด ที่ให้คืนสิทธิและขอให้ คนทำประโยชน์ในที่ดินต่อไป

(3) นางสมพิศ เครือแสนห์

มีประเด็นที่อุทธรณ์เช่นเดียวกับอุทธรณ์ของนายฉ่งหล้า เครือแสนห์ ผู้เป็นสามี (ข้อเท็จจริง นายฉ่งหล้า เครือแสนห์ และนางสมพิศฯ มีที่ดินนอกเขตปฏิรูปที่ดิน รวมกับที่ดินในเขต ปฏิรูปที่ดิน เกิน 100 ไร่)

(4) นายสมนึก ไกรทัศน์

อุทธรณ์ว่า - คนได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนกำหนดเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อมีการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ยื่นขอรับสิทธิตามกฎหมายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในฐานะผู้ถือครองเดิม ซึ่งการจัดที่ดินให้บุคคลประเภทนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ยากจน

- การนำมติ คปจ.ภูเก็ต กำหนดขนาดการถือครองเดิมครอบครัวยุคใหม่ไม่เกิน 50 ไร่ ซึ่งเป็นเรื่องที่กำหนดในภายหลัง มาเป็นเหตุให้คนสิ้นสิทธิในที่ดินเป็นเรื่องที่ไม่ชอบและขัดกับรัฐธรรมนูญ

- ขอให้ยกเลิกคำสั่ง คปจ.ภูเก็ต ที่สั่งให้คนสิ้นสิทธิในที่ดิน

(5) นางวิภาพรรณ ชูทรัพย์

อุทธรณ์ว่า - การให้สิ้นสิทธิตามระเบียบ คปก.ว่าด้วย การเข้าทำประโยชน์ พ.ศ. 2535 ข้อ 11 มิได้กำหนดขนาดการถือครองที่ดินเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพไว้และก็มีได้มีกำหนดไว้ในแบบสอบสวนสิทธิและแบบตรวจสอบคุณสมบัติด้วยการที่ คปจ.ภูเก็ต มีมติกำหนดขนาดที่ดินเพียงพอแก่การครองชีพไม่เกิน 50 ไร่ ในภายหลังที่ดินได้รับการจัดที่ดินแล้วนำมาใช้บังคับย้อนหลังทำให้คนสิ้นสิทธิเป็นการใช้กฎหมาย ย้อนหลังเป็นโทษแก่ผู้อื่นซึ่งผิดกฎหมาย คำสั่ง คปจ.ภูเก็ต จึงไม่ชอบ

- ขอให้ คปก.เพิกถอนคำสั่ง คปจ.ภูเก็ต ที่สั่งให้คนสิ้นสิทธิ และให้ได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินต่อไป

(6) นายโสภณ เอกวานิช

อุทธรณ์ว่า - ที่ดินที่ตนได้รับ ส.ป.ก.4-28ก ดังกล่าว เป็นที่ดิน มี ส.ค.1 เลขที่ 189/286 และ 287 คนได้ครอบครองและทำประโยชน์ต่อเนื่องมาตลอด ได้ยื่นขอออกเอกสาร น.ส.3 สำนักงานที่ดินไว้แล้วเมื่อ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2535 ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินอำเภอเกาะภูเก็ตตรวจสอบและยืนยันว่า อยู่นอกเขตป่าไม้ และออก น.ส.3 ได้ แต่ตนได้มาขึ้นขอรับ ส.ป.ก. 4-01 แทน

- ขอให้ คปก. มีมติเพิกถอนคำสั่ง คปจ.ภูเก็ตที่สั่งให้คนสิ้นสิทธิ

(7) นายวานิช เอกวานิช

อุทธรณ์ว่า - ที่ดินที่ตนได้รับ ส.ป.ก.4-28 ก ดังกล่าวเป็นที่ดินมี ส.ค.1 เลขที่ 168 และ 171 ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องมาตลอด และมีสิทธิขอยก น.ส.3 ได้ แต่ตนได้ยื่นขอรับ ส.ป.ก.4-01

- ขอให้ คปก.มีมติเพิกถอนคำสั่ง คปจ.ภูเก็ตที่สั่งให้คืนสิทธิ

ความเห็น ส.ป.ก. 1. คำอุทธรณ์ทั้ง 7 ราย เป็นการอุทธรณ์มติ คปจ.ภูเก็ตที่สั่งให้คืนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ.2535 ข้อ 11 เนื่องจากผู้อุทธรณ์ทั้ง 7 ราย ขาดคุณสมบัติตามระเบียบ คปก.ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2535 ในเรื่อง การมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือของบุคคลในครอบครัวเดียวกันเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้ว ก่อนดำเนินการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และตามระเบียบดังกล่าวข้อ 13 ได้ให้สิทธิอุทธรณ์ ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งหรือวันที่ได้ปิดคำสั่ง ซึ่งผู้อุทธรณ์ ทั้ง 7 รายได้ยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

2. การสั่งให้คืนสิทธิทั้ง 7 ราย สืบเนื่องมาจากการตรวจสอบคุณสมบัติของเกษตรกร ตามมติ คปก.ครั้งที่ 2/2538 เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2538 และมติ คปก.ครั้งที่ 4/2538 เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2538

3. คปจ.ภูเก็ตได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 4/2538 เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2538 ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องที่ 4.3 กำหนดขนาดการถือครองที่ดินขนาดครอบครัวละไม่เกิน 50 ไร่ เป็นขนาดที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพและเมื่อรวมกับที่ดินที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดินแล้วต้องไม่เกิน 50 ไร่

4. ส.ป.ก.เห็นสมควรขึ้นตามมติ คปจ.ภูเก็ต ที่สั่งให้ผู้อุทธรณ์ทั้ง 7 ราย คืนสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินเนื่องจากทั้ง 7 รายมีที่ดินเพียงพอแก่การครองชีพอยู่แล้ว ซึ่งเป็นกรณีขาดคุณสมบัติในสาระสำคัญตามระเบียบคปก.ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ.2535

5. สำหรับผู้อุทธรณ์รายที่ 6 คือ นายโสภณ เอกวานิช และ รายที่ 7 คือ นายวานิช เอกวานิช การที่ คปจ.ภูเก็ตมีมติให้คืนสิทธินั้นเป็นการชอบด้วยระเบียบ คปก.ดังกล่าว แม้ที่ดินแปลงที่นายโสภณฯ และนายวานิชฯ ครอบครัวอยู่จะมี ส.ก.1 ก็ตาม

ส่วนนายโสภณฯ และนายวานิชฯ นำ ส.ก.1 ไปขออนุญาตหนังสือแสดงสิทธิ ในที่ดินได้หรือไม่
นั้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของประมวลกฎหมายที่ดิน

หมายเหตุ ความหมาย ส.ป.ก.4-28ก และ ส.ป.ก.4-01

ส.ป.ก.4-28ก คือหนังสือรับมอบที่ดิน ใช้เป็นหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก
จากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ให้ได้รับที่ดินตามกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ซึ่งมีขอบเขต
ของแปลงที่ดินที่ได้รับแสดงให้เห็นเด่นชัดและมีสิทธิได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำ
ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินได้ต่อไป ส.ป.ก.4-01 คือหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ใน
เขตปฏิรูปที่ดินซึ่งเกษตรกรจะได้รับต่อจากได้เอกสาร ส.ป.ก.4-28ก ใช้เป็นเอกสารสิทธิแสดง
หลักฐานการได้รับอนุญาตให้มีสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับมอบ

คำขอ ขอให้คณะกรรมการได้โปรดพิจารณาและชี้ขาดคำอุทธรณ์ของผู้ถูกสั่งให้สิทธิเข้า
ทำประโยชน์ในที่ดินทั้ง 7 ราย

ข้อพิจารณาของคณะกรรมการ

ประธานได้ให้ความเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นประเด็นในข้อกฎหมายซึ่งอาจมีการ
นำคดีขึ้นสู่ศาล การพิจารณาในครั้งนี้จึงควรรอบคอบ และรัดกุม และสำหรับเรื่องในกรณี
เดียวกันนี้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (คปท.) ได้เคยมีมติคณะกรรมการปฏิรูป
ที่ดินจังหวัด (คปจ.) พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติเพิ่มเติม กรณีการเป็นเกษตรกรจริงหรือไม่
ขณะนี้ยังไม่มีรายงาน ไม่ทราบว่าจะใช้ระยะเวลาานเท่าใด

ปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต ได้ชี้แจงว่า การสั่งให้คืนสิทธิของจังหวัดภูเก็ต นั้น
แบ่งได้เป็น 2 ชุด 1. ชุดที่ 1 จำนวน 8 ราย ซึ่งทางส่วนกลางโดยเลขาธิการ ส.ป.ก.เป็นผู้สั่งให้
คืนสิทธิ เนื่องจากมีที่ดินทำกินเพียงพอแก่การครองชีพอยู่ก่อนแล้ว จำนวน 7 ราย และเนื่อง
จากไม่มีคุณสมบัติเป็นเกษตรกร จำนวน 1 ราย และเมื่อเกษตรกรได้อุทธรณ์ตามระเบียบ
คปท. ได้พิจารณาและมีมติในการประชุมครั้งที่ 5/2538 วันที่ 8 พฤศจิกายน 2538 ให้ คปจ.
ภูเก็ตตรวจสอบคุณสมบัติเพิ่มเติมว่าเป็นเกษตรกรจริงหรือไม่ ซึ่ง คปจ.ภูเก็ต ได้มีการประชุม
ครั้งที่ 1/2539 วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2539 มีมติให้ ส.ป.ก.ภูเก็ต ตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า

เกษตรกรทั้ง 8 ราย เป็นเกษตรกรจริงหรือไม่ และให้รวบรวมหลักฐานเสนอ คปจ.ภูเก็ต และ คปก.ต่อไปขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการตรวจสอบ

2. ชุดที่ 2 จำนวน 7 ราย คปจ.ภูเก็ตตั้งให้สันติกรในกรณีที่ดินทำกิน เพียงพอแก่ การครองชีพอยู่ก่อนแล้ว และทั้ง 7 ราย ได้อุทธรณ์ตามระเบียบจึงได้เสนอ เรื่องให้ คปก.พิจารณาในครั้งนี เนื่องจากเป็นอำนาจของ คปก.จึงไม่มีประเด็นพิจารณาเรื่องคุณสมบัติ ด้านอื่นของเกษตรกรมาด้วย อย่างไรก็ตาม ส.ป.ก.ภูเก็ตได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงด้านการ ประกอบอาชีพอื่นของบุคคลทั้ง 7 ราย ไว้บ้างแล้ว

สำหรับการรายงานผลการตรวจสอบ จะตรวจสอบข้อเท็จจริง และสรุปเสนอ คปจ. ภูเก็ตพิจารณาได้ภายใน 1 เดือนนับจากประธาน คปจ.ภูเก็ตได้รับทราบมติที่ประชุมในครั้งนี เว้นแต่มีปัญหาและอุปสรรคที่จำเป็น

นายธีระบุลย์ โปษุทธิ รองผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมว่า จังหวัดภูเก็ต สามารถดำเนินการได้ตามที่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ตเสนอ

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา (ผู้ทรงคุณวุฒิ) ได้ให้ความเห็นว่า การพิจารณาสั่งให้ เกษตรกรสันติกรจะต้องดูคุณสมบัติทั้งหมดจะดูเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งไม่ได้ อีกประการหนึ่ง ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับเกษตรกรที่ถูกตั้งให้สันติกร ส.ป.ก.ควรนำเสนอคณะกรรมการ กฎหมายและระเบียบ ช่วยพิจารณาก่อนการลงคะแนนเนื่องจากข้อมูลบางเรื่องเป็นประเด็นข้อ กฎหมายที่จะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกัน

มติ ให้ คปจ.ภูเก็ตตรวจสอบข้อมูลทั้ง 7 ราย เพิ่มเติม ให้ได้ข้อเท็จจริงชัดว่าเป็น เกษตรกรจริงหรือไม่ และตรวจสอบคุณสมบัติอื่น ๆ ตามระเบียบที่เกี่ยวข้องว่ามีครบถ้วนหรือไม่ เมื่อได้ข้อมูลชัดเจนแล้วให้ คปจ.ภูเก็ต ดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยกำหนดระยะเวลาการตรวจสอบข้อเท็จจริงและสรุป เสนอภายใน 1 เดือน นับจากประธาน คปจ.ภูเก็ต ได้รับทราบมติที่ประชุม ในครั้งนี เว้นแต่มี ปัญหาและอุปสรรคที่จำเป็น ทั้งนี้ในรายที่มีการพิจารณาอุทธรณ์ ตามการประชุม คปก. ครั้งที่ 5/2538 วันที่ 8 พฤศจิกายน 2538 เรื่องที่ 4.6 จำนวน 8 ราย นั้น ก็ให้ดำเนินการไปพร้อมกัน กับทั้ง 7 ราย นี้

ทั้งนี้ให้ถือเป็นหลักการว่า เรื่องที่จะต้องมีการพิจารณาในประเด็นข้อกฎหมาย ให้

ส.ป.ก.นำเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบพิจารณาเสนอความเห็นก่อน
ทุกกรณี

**เรื่องที่ 4.6 ขออนุมัติกำหนดที่ดินเอกชน ในท้องที่ตำบลโคมประสิทธิ์ อำเภอนำเข้
จังหวัดอุบลราชธานี เนื้อที่ประมาณ 1,913-1-11 ไร่ ให้เป็นเขตปฏิรูป
ที่ดิน**

1. เรื่องเดิม

1.1 ด้วยกองบัญชาการกองกำลังสุรนารี และ กอ.รมน.ภาค 2 ได้มีหนังสือที่
กท 0482 (สุรนารี)/621 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2537 แจ้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณา
ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาพื้นที่ชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี
อันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องใน
พระราชวโรกาสทรงครองราชสมบัติ ครบ 50 ปี ในปี พ.ศ.2539 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537-2539 โดย
มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางการปกครองอาชีพหลาย ๆ สาขา เป็นแหล่งฝึกอบรม
อาชีพราษฎรบริเวณชายแดน และให้บริการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ยกกระตือรือร้นช่วย
เหลือราษฎรในการใช้ที่ดินและน้ำที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพและได้รับประโยชน์
สูงสุด โครงการปฏิรูปที่ดินแบบวางแผนแบ่งแปลงกระจายสิทธิจัดที่ดินให้ราษฎรถือครองเท่า ๆ
กันครอบครัวละ 10-15 ไร่ ทำการก่อสร้างและจัดระบบส่งน้ำเข้าแปลงเกษตรกรรมให้ได้อย่าง
สมบูรณ์ทุกแปลง ทั้งนี้กำหนดให้ใช้งบประมาณตามโครงการ ปชด. และงบประมาณปกติ
ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการนี้ ส.ป.ก.มีหน้าที่หลัก
ในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามโครงการดังกล่าวโดยสนับสนุนเงินกองทุนปฏิรูปที่ดินเพื่อ
จัดซื้อที่ดินเอกชนบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยพลาญเสือ และอ่างเก็บน้ำห้วยจันทรา รวมเนื้อที่
ประมาณ 2,000 ไร่ นำมาวางแผนแบ่งแปลงและกระจายสิทธิการถือครองที่ดินให้แก่ราษฎรภาย
ได้โครงการ โดยวิธีการเช่าซื้อระยะยาวที่ดินที่จะจัดซื้อเป็นที่ดินเอกชนที่มีเอกสารสิทธิตาม
ประมวลกฎหมายที่ดิน (น.ส.3 ก.) จำนวน 94 แปลง คิดต่อเป็นผืนเดียวกันรวมเนื้อที่ 1,913-
1-11 ไร่ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตปกครองท้องที่หมู่ที่ 2 (บ้านแปดอุ่ม), หมู่ที่ 3

(บ้านโนนสูง) และหมู่ที่ 7 (บ้านค้อ) ตำบลโคมประคิษฐ์ อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี การเจรจาจัดซื้อที่ดินนั้นคณะทำงานต่อรองราคาที่ดินจังหวัดซึ่งประกอบด้วย ส.ป.ก. อุบลราชธานี ส.ก.ส.สาขาน้ำยืน และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาน้ำยืน ได้ร่วมกันพิจารณาข้อมูลของแปลงที่ดินที่เจ้าของเสนอขาย 90 ราย จำนวน 94 แปลง ซึ่งราคาประเมินที่ดินของกรมที่ดินนั้น ราคาไร่ละ 8,000 บาท ทั้งนี้ เจ้าของที่ดินยินยอมที่จะเสนอขายในราคาไร่ละ 7,500 บาท รวมเนื้อที่ 1,913-1-11 ไร่ คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 14,347,500 บาท ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการจัดทำคำเสนอขาย การตรวจสอบสภาพที่ดินและการต่อรองราคาที่ดินเพื่อการจัดซื้อ (แบบ ส.ป.ก.4-09) กับผู้เสนอขายที่ดินไว้แล้ว ส่วนแผนการจัดที่ดินนั้นได้ทำแผนดำเนินการจัดที่ดินโดยการรังวัดปลูกฝังแปลงเพื่อจัดให้เกษตรกรเข้าทำกิน จำนวน 128 ครอบครัว ๆ ละ 14 ไร่ รวมเนื้อที่ 1,792 ไร่ และกันไว้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน ประมาณ 121 ไร่

1.2 โครงการจัดซื้อที่ดินเอกชนดังกล่าวนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการขยายผลโครงการพระราชดำริที่มีอยู่เดิม เพื่อให้ราษฎรได้รับประโยชน์จากผลของโครงการและยังเป็นการให้ส่วนราชการต่าง ๆ ได้ร่วมกันสร้างงานอันเป็นประโยชน์ถวายในพระราชวโรกาสทรงครองราชสมบัติเป็นปีที่ 50 ในปีพุทธศักราช 2539 ส.ป.ก.เห็นว่าโครงการดังกล่าวนี้มีวัตถุประสงค์อันก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ อาทิ เพื่อเทิดพระเกียรติฯ เพื่อให้การดำเนินงานมีกฎหมายรองรับตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2519 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532 เพื่อพัฒนาปรับปรุงสิ่งก่อสร้างขึ้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตรและนอกการเกษตร เพื่อให้เกิดความมั่นคงในครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีองค์พระมหากษัตริย์เป็นประมุข จึงเห็นควรสนับสนุนโครงการดังกล่าว แต่เนื่องจากในบริเวณท้องที่ที่จะจัดซื้อที่ดินเอกชนเพื่อนำมาดำเนินงานตามโครงการนี้ ส.ป.ก.ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน จึงเห็นควรขออนุมัติกำหนดเขตที่ดินเฉพาะที่ดินที่จะจัดซื้อรวมเนื้อที่ 1,913-1-11 ไร่ เป็นเขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไป

1.3 ส.ป.ก.ได้นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อขอ

อนุมัติกำหนดที่ดินเอกชน ในท้องที่ตำบลโคมประดิษฐ์ อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี เนื้อที่ประมาณ 1,913-1-11 ไร่ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินในคราวประชุมครั้งที่ 5/2538 เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2538 คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาข้อเท็จจริงแล้ว มีมติให้ ส.ป.ก.ตรวจสอบข้อมูลเดิมให้แน่ชัดก่อนว่าพื้นที่ที่จะจัดซื้อเป็น น.ส.3 หรือ น.ส.3 ก. และให้กรมป่าไม้ช่วยตรวจสอบพื้นที่ดังกล่าวด้วย เนื่องจากบริเวณพื้นที่ดังกล่าวอยู่ใกล้ชายแดนและใกล้กับพื้นที่ป่าไม้และให้น้ำเสนอ กปก. เพื่อพิจารณาใหม่ต่อไป

2. ข้อเท็จจริง

ส.ป.ก.ได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบข้อมูลเดิมของพื้นที่ที่จะจัดซื้อเนื้อที่ประมาณ 1,913-1-11 ไร่ ตามมติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้ว ปรากฏผลดังนี้

2.1 บริเวณพื้นที่ที่จะจัดซื้อ ตั้งอยู่ในเขตป่าไม้อาวรป่าฝางซ้ายลำโคมใหญ่ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2506 ซึ่งต่อมาสภาพบริหารคณะปฏิวัติทำหน้าที่คณะรัฐมนตรี ได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2515 ลงมติให้เปลี่ยนแปลงมติคณะรัฐมนตรีเดิม โดยให้จำแนกป่าฝางซ้ายลำโคมใหญ่บางส่วนในท้องที่อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี เนื้อที่ประมาณ 97,049 ตารางกิโลเมตร หรือ 60,655.625 ไร่ ออกเป็นที่จัดสรรเพื่อการเกษตรกรรม หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น ๆ และมอบให้จังหวัดอุบลราชธานีรับไปดำเนินการ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบหมายเลข 1 ในวาระการประชุม

2.2 บริเวณพื้นที่ที่จะจัดซื้อ เป็นที่ดินเอกชนที่มีเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดินประเภท น.ส.3 ก. ซึ่งอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และวนอุทยานแห่งชาติ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบหมายเลข 2,3 ในวาระการประชุม

3. ความเห็น ส.ป.ก.

เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในพระราชวโรกาสทรงครองราชสมบัติครบ 50 ปี ในปี พ.ศ.2539 และที่ดินเอกชนบริเวณที่จะจัดซื้อเป็นที่ดินเอกชนที่มีเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดิน (น.ส.3 ก.) ซึ่งอยู่นอกเขตป่าไม้อาวรตามมติคณะรัฐมนตรี

ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และวนอุทยานแห่งชาติ จึงเห็นควรพิจารณาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในที่ดินเอกชนที่จะจัดซื้อรวม เนื้อที่ 1,913-1-11 ไร่ โดยใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อสนับสนุนโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาพื้นที่ชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี อันเนื่องมาจากพระราชดำริต่อไป

4. คำขอ

ขออนุมัติกำหนดที่ดินเอกชน ในท้องที่ตำบลโคมประคิษฐ์ อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี เนื้อที่ประมาณ 1,913-1-11 ไร่ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน

มติ อนุมัติ

เรื่องที่ 4.7 การจัดที่ดินของรัฐให้เกษตรกรตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532 มาตรา 30 วรรคสาม

เรื่องเดิม 1. ในการประชุม คปก. ครั้งที่ 4/2538 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2538 ได้มีมติเกี่ยวกับการพิจารณาขนาดที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การเลี้ยงชีพดังนี้ “การพิจารณาขนาดที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การเลี้ยงชีพนั้นเป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่จะกำหนด โดยใช้ขนาดที่ดินตามมติ คปก.ครั้งที่ 2/2538 เรื่องที่ 3.1 ประกอบในการพิจารณา โดยพิจารณาจากจำนวนที่ดินทั้งที่อยู่ในเขตและนอกเขตปฏิรูปที่ดินที่บุคคลดังกล่าวมีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินที่ได้รับการจัดตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพและกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งเมื่อรวมกับที่ดินที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดินแล้วต้องไม่เกิน 50 ไร่ สำหรับการประกอบเกษตรกรรมทั่วไป หรือ 100 ไร่ สำหรับเกษตรกรรมประเภทสัตว์ใหญ่ ยกเว้นในกรณีที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนดไว้ต่ำกว่า โดยความเห็นชอบจาก คปก.”

มติดังกล่าวเป็นการให้อำนาจคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) ในการใช้ดุลยพินิจให้สามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่เกษตรกรตามความ

เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ซึ่งในทางปฏิบัติ คงจะต้องกำหนดขนาดเนื้อที่ถือครองที่เพียงพอแก่การครองชีพโดยพิจารณาขนาดจากจำนวนที่ดินทั้งที่อยู่ในเขตและนอกเขตปฏิรูปที่ดินฯ และเมื่อรวมกับที่ดินที่จะได้รับจากการปฏิรูปที่ดินสำหรับการประกอบเกษตรกรรมทั่วไป ตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง แล้วต้องไม่เกิน 50 ไร่ (ตามเอกสารที่แนบในวาระการประชุม)

2. ปัจจุบันการจัดที่ดินตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง ได้ดำเนินการจัดที่ดินโดยพิจารณาจำนวนที่ดินทั้งที่อยู่ในเขตและนอกเขตปฏิรูปที่ดิน มารวมพิจารณาด้วย

3. ก่อนมีมติเกี่ยวกับการพิจารณาขนาดที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การเลี้ยงชีพ ส.ป.ก.จังหวัดบางจังหวัด ได้ดำเนินการจัดที่ดินตามมาตรา 30 วรรคสาม โดยไม่ได้นำที่ดินทั้งที่อยู่ในเขตและนอกเขตปฏิรูปที่ดินมารวมพิจารณาด้วย

ความเห็นของ ส.ป.ก.

การจัดที่ดินตามมาตรา 30 วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532 ความว่า “บรรดาที่ดินที่ ส.ป.ก.ได้มา ถ้าเป็นที่ดินของรัฐและมีเกษตรกรถือครองอยู่แล้วเกินจำนวนที่กำหนดในวรรคหนึ่งก่อนเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เมื่อเกษตรกรดังกล่าวยื่นคำร้องและยินยอมชำระค่าเช่า หรือค่าชดเชยที่ดินในอัตราหรือจำนวนที่เพิ่มขึ้นตามที่คณะกรรมการกำหนดสำหรับที่ดินส่วนที่เกินตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดที่ดินให้เกษตรกรเช่าหรือจัดให้แล้วแต่กรณี ตามจำนวนที่เกษตรกรถือครองได้แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ ในการกำหนดอัตราค่าเช่าหรือค่าชดเชยที่ดินดังกล่าว ต้องคำนึงถึงระยะเวลาและวิธีการที่เกษตรกรได้ที่ดินนั้นมา ความสามารถในการทำประโยชน์ ประเภทของเกษตรกรรมและการทำประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้วในที่ดินนั้น” (ตามเอกสารที่แนบในวาระการประชุม)

เมื่อ สปก.ให้นำที่ดินทั้งที่อยู่ในเขตและนอกเขตปฏิรูปที่ดินฯ มารวมกับที่ดินที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดินแล้วต้องไม่เกิน 50 ไร่ ใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการจัดที่ดินตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง ดังนั้น การจัดที่ดินตามมาตรา 30 วรรคสาม ก็ต้องพิจารณาโดยนำที่ดิน ทั้งที่อยู่ในเขตและนอกเขตปฏิรูปที่ดิน ที่บุคคลดังกล่าวมีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินที่ดินที่ได้รับการจัดตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพและกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งเมื่อรวมกับที่ดินที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดินแล้วต้องไม่เกิน 100 ไร่ เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดที่ดินของรัฐทั้ง 2 กรณี มีแนวทางที่สอดคล้องและสัมพันธ์กัน

คำขอ

ขอความเห็นชอบหลักการให้ดำเนินการจัดที่ดินตามมาตรา 30 วรรคสาม โดยพิจารณาว่าที่ดินทั้งที่อยู่ในเขตและนอกเขตปฏิรูปที่ดิน ที่บุคคลดังกล่าวมีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินที่ได้รับการจัดตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ และกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งเมื่อรวมกับที่ดินที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดินแล้ว ต้องไม่เกิน 100 ไร่

มติ เนื่องจากการพิจารณาเรื่องดังกล่าวอาจเกี่ยวพันในข้อกฎหมายจึงมีมติให้คณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ พิจารณาก่อนครั้งแล้วนำเสนออีกครั้งหนึ่ง

เรื่องที่ 4.8 และ 4.11 ส่วนราชการขอให้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อ กิจการต่าง ๆ

ฝ่ายเลขานุการขอเสนอเรื่องที่ 4.8 และ 4.11 ซึ่งเป็นเรื่องการใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันมารวมพิจารณา
พร้อมกัน

เรื่องเดิม ด้วยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้รับเรื่องขอให้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 3 แปลง 4 ราช จากส่วนราชการอื่นเพื่อ
กิจการต่าง ๆ ดังนี้

1) ที่ดินสาธารณะประโยชน์บ้านเกาะบุญนาค หมู่ 3 ต.เกาะขนุน
อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา มีผู้ยื่นคำขอใช้ จำนวน 2 ราช คือ

1.1 กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ขอใช้ที่ดิน เนื้อที่ประมาณ 42
ไร่ เพื่อเป็นสถานที่จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทราได้พิจารณาเห็นชอบแล้วในการประชุมครั้งที่ 2/2538
เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2538

1.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภ.ป.ร. เฉลิมพระเกียรติ ขอใช้ที่ดินเนื้อที่ประมาณ 100 ไร่ เพื่อจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษา ภ.ป.ร. เฉลิมพระเกียรติ ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้พิจารณาเห็นชอบแล้ว ตามมติเวียนลงวันที่ 31 สิงหาคม 2538

2) ที่ดินสาธารณประโยชน์ที่เลี้ยงสัตว์หนองกระเคียว หมู่ 4 ต.หัวไทร อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา มีผู้ยื่นคำขอใช้ 1 ราย คือ

สถาบันราชภัฏฉะเชิงเทรา ขอใช้ที่ดิน เนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 500 ไร่ เพื่อจัดตั้งสถาบันราชภัฏฉะเชิงเทรา ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ในการประชุมครั้งที่ 2/2538 เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2538

3) ที่ดินสาธารณประโยชน์ที่เลี้ยงสัตว์หนองไผ่ หมู่ 4 ต.วังเย็น อ.แปลงยาว จ.ฉะเชิงเทรา มีผู้ยื่นคำขอใช้ 1 ราย คือ

สำนักงานพัฒนาและส่งเสริมพลังงานภูมิภาค 1 ขอใช้ที่ดิน เนื้อที่ประมาณ 46-2-83 ไร่ เพื่อจัดตั้งสำนักงานพัฒนาและส่งเสริมพลังงานภูมิภาค 1 ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทราได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ในการประชุมครั้งที่ 2/2538 เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2538

(4) ที่ดินสาธารณประโยชน์หนองเงินจอก หมู่ 1 ต.หัวไทร อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา มีผู้ยื่นคำขอใช้ 1 ราย คือ

กรมปศุสัตว์ ขอใช้ที่ดินเนื้อที่ประมาณ 100 ไร่ เพื่อจัดตั้งโรงฆ่าและแปรรูปผลิตภัณฑ์สุกร ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทราได้ให้ความเห็นชอบ ในการประชุมครั้งที่ 1/2539 เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2539

ข้อเท็จจริง ที่ดินที่ขอใช้ดังกล่าว เป็นที่สาธารณประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกา ก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ซึ่งตามพระราชกฤษฎีกาได้กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ แต่ ส.ป.ก. เข้าไปดำเนินการเพียงบางส่วนของอำเภอ และ ส.ป.ก. มิได้นำที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินจึงมีปัญหาในทางปฏิบัติว่า ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินอยู่นอกเขตดำเนินการของ ส.ป.ก.และ ส.ป.ก. ไม่มีแผนงานและโครงการจะนำที่ดังกล่าวไปใช้ในการปฏิรูปที่ดินจะอยู่ในอำนาจการพิจารณาของหน่วยงานใด

กระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) จึงนำรายละเอียดดังกล่าวหรือคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาว่าการขอใช้ที่สาธารณะประโยชน์ซึ่งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน แต่ ส.ป.ก. ไม่ประสงค์จะนำที่ดินดังกล่าวมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน กระทรวงมหาดไทยจะอนุมัติให้ทบวงการเมืองเข้าใช้ประโยชน์ในราชการหรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยและประมวลกฎหมายที่ดินได้หรือไม่

ข้อกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ นร 0601/187 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2539 แจ้งผลการพิจารณาว่าคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ 2) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้น แล้วเห็นว่า เมื่อกระทรวงมหาดไทยได้รับหนังสือขึ้นต้นจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินที่ถูกถอนสภาพเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป กระทรวงมหาดไทยย่อมมีอำนาจให้ทบวงการเมืองเข้าใช้ประโยชน์ในราชการ หรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ได้ ตามกฎหมายที่กำหนดให้เป็นอำนาจของกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ เพราะพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจ ส.ป.ก. เข้าไปปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตที่พระราชกฤษฎีกากำหนด แต่ไม่มีผลเป็นการลดอำนาจที่กระทรวง ทบวงกรมเคยมีอยู่ตามกฎหมายอื่น อนึ่งเกี่ยวกับที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินในเขตปฏิรูปที่ดิน คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นไว้ 2 ครั้ง คือ

(1) ตามบันทึกความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเมื่อสิงหาคม 2525 เห็นว่า ถ้าที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แต่พลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นหรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็น ที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแล้ว พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลเป็นการถอนสภาพที่ดินดังกล่าวทันที โดยไม่ต้องดำเนินการถอนสภาพที่ดินนั้นตามประมวลกฎหมายที่ดิน หรือจัดหาที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทน

(2) ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาตามหนังสือที่ นร 601/210 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2537 เห็นว่าที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หากพลเมืองเลิกใช้ร่วมกันหรือเปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินที่พลเมืองใช้ร่วมกันแล้ว ที่ดินดังกล่าวย่อมถูกถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินโดยผลของพระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินฯ และเป็นอำนาจหน้าที่ของ ส.ป.ก.ที่จะดำเนินการตามกฎหมายต่อไป ส่วนที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ร่วมกันและพลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่ หรือไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ที่ดินนั้นก็ยังคงสภาพเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันอยู่ต่อไปและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดูแลรักษาที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามกฎหมายได้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยราชการนั้นก็คงมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องดูแลรักษาต่อไป แม้ว่าที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าวจะอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินก็ตาม

ความเห็น ส.ป.ก. จากผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าว ในส่วนของ ส.ป.ก. พิจารณาตามแนวทางดังนี้

1) อำนาจในการพิจารณานำที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินหรือไม่ประสงค์จะนำมาดำเนินการ เป็นอำนาจของ คปก. ตามมาตรา 19 ประกอบกับมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532

2) ที่ดินสาธารณประโยชน์บ้านเกาะบุญนาท ที่สาธารณประโยชน์เลี้ยงสัตว์หนองกระเดือย ที่สาธารณประโยชน์ที่เลี้ยงสัตว์หนองไผ่ และที่สาธารณประโยชน์หนองเจ็นจอด จังหวัดฉะเชิงเทรา ดังกล่าวข้างต้น เป็นพื้นที่ขนาดเล็กสภาพไม่เหมาะสมต่อการนำมาปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกอบกับผู้ขออนุญาตแจ้งว่า สถาปนาผู้ทำหน้าที่ดูแลที่ดินสาธารณประโยชน์ มีมติเห็นชอบในการเข้าใช้พื้นที่ดังกล่าวแล้ว ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาด้านการศึกษา และเศรษฐกิจของชาติ เห็นสมควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสถานศึกษา สถานข้าราชการส่วนภูมิภาคในที่ดินสาธารณประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก. เห็นว่าไม่เหมาะสมนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

คำขอ ขออนุมัติไม่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในที่ดินบริเวณที่ส่วนราชการ 4 แห่ง ข้างต้นแจ้งความประสงค์ขอใช้ (ตามแผนที่ที่แนบในวาระการประชุม)

มติ อนุมัติ

เรื่องที่ 4.9 การขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อสร้างอาคารสำนักงาน

เรื่องเดิม ด้วยสำนักงานที่ดินจังหวัดนครนายกได้อื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) โฉนดที่ดินเลขที่ 11426 ,11427 และ 36494 ที่ดินตั้งอยู่ตำบลคลองใหญ่ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เนื้อที่รวม 5-0-00 ไร่ เพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงานที่ดินจังหวัดนครนายก สาขาองครักษ์ โดยขอให้ ส.ป.ก. พิจารณาแจ้งราคาค่าทดแทนเพื่อจัดเตรียมเสนอของบประมาณต่อไป และเนื่องจากที่ดินดังกล่าว ส.ป.ก. ได้จัดซื้อเพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 ในราคาไร่ละ 4,083 บาท ขณะนี้ไม่มีเกษตรกรทำประโยชน์ เนื่องจากเกษตรกรผู้เช่าเดิมถูกสั่งให้สิ้นสุดสิทธิ ความระเบียบเข้าทำประโยชน์

การดำเนินการของ ส.ป.ก. ปัจจุบันมีหลักปฏิบัติดังนี้

1. ในการพิจารณาอนุญาตใช้ที่ดินของ ส.ป.ก. เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก.พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 โดยผู้ขออนุญาตซึ่งเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร สามารถยื่นคำขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ที่ยังมิได้มีแผนงานหรือโครงการให้ใช้เพื่อการหนึ่งการใด โดยเฉพาะเพื่อกิจการอันเป็นสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ซึ่ง เลขาธิการ ส.ป.ก. โดยความเห็นชอบจาก คปภ. มีอำนาจพิจารณาอนุญาตได้

2. การพิจารณาเกี่ยวกับค่าชดเชยมีมติ คปภ. ครั้งที่ 4/2533 เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2533 อนุญาตให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจอนุญาตให้ส่วนราชการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคได้โดยไม่เรียกเก็บค่าชดเชยทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกรในท้องถิ่นโดยการพัฒนาขั้นมูลฐาน เช่น การก่อสร้างถนน โรงเรียน สถานีอนามัย และแหล่งน้ำ

3. การขอใช้ที่ดินสำหรับกิจการนอกเหนือจากที่ระเบียบกำหนด หรือมีเนื้อที่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว ส.ป.ก. จะรวบรวมรายละเอียดเสนอ คปภ. เพื่อพิจารณาอนุญาตเป็นคราว ๆ ไป รวมทั้งพิจารณาเรียกเก็บค่าชดเชยนำส่งกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำหรับนำมาใช้ในการพัฒนา ต่อไป

ความเห็น ส.ป.ก. 1. การขอใช้ที่ดินของสำนักงานที่ดินจังหวัดนครนายกเพื่อก่อสร้างสถานที่ราชการจำนวน 5 ไร่ เป็นการอำนวยการประโยชน์แก่ประชาชนโดยทั่วไป และเป็นการสนับสนุนการพัฒนาอันเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาของเลขาธิการ ส.ป.ก. ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 ข้อ 12 ซึ่งกำหนด ให้ใช้ที่ดินเพื่อจัดสร้างสถานที่ราชการได้ไม่เกิน 5 ไร่ แต่เนื่องจากที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อเพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จึงเห็นควรพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการดังกล่าวโดยเรียกเก็บค่าชดเชยในราคาที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ คืนกลับเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินต่อไป

2. เพื่อให้การพิจารณาอนุญาตตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 เป็นไปโดยสะดวกเห็นควรพิจารณามอบอำนาจให้ เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจพิจารณาอนุญาต รวมทั้งพิจารณาเรียกเก็บค่าชดเชยคืนกลับเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำหรับใช้ในการพัฒนาที่ดินหรือสำหรับจัดหาที่ดินแปลงใหม่เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ด้วย โดยการอนุญาตให้ใช้ที่ดินหากเป็นการสมควรในการเรียกเก็บค่าชดเชยให้พิจารณาเรียกเก็บ ดังนี้

- 1) ในที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อให้เรียกเก็บค่าชดเชยตามราคาที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ
- 2) ในที่ดินของรัฐให้เรียกเก็บค่าชดเชย 60 % ของราคาประเมินเพื่อจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม
- 3) กรณีที่หน่วยงานที่ขอใช้ที่ดินกำหนดให้มีคณะกรรมการกำหนดราคาค่าทดแทนทรัพย์สินไว้แล้ว ให้พิจารณาอนุญาตโดยดำเนินการตามขั้นตอนในการรับราคาค่าทดแทนทรัพย์สินนั้น ๆ เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต กรมทางหลวง ปตท ฯลฯ

หากเห็นว่าไม่เป็นการสมควรเรียกเก็บค่าชดเชย ก็ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้ผู้ขออนุญาตตามระเบียบฯ ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคได้โดยไม่เรียกเก็บค่าชดเชยที่ดิน

คำขอ 1. พิจารณาอนุญาตให้สำนักงานที่ดินจังหวัดนครนายกใช้ที่ดินโฉนดเลขที่ 11426, 11427 และ 36494 เพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงาน เนื้อที่ 5 ไร่ ได้ตามที่ขอโดยให้จ่ายค่าชดเชยคืนกลับเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามราคาที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ

2. พิจารณามติในหลักการให้ เลขาธิการ ส.ป.ก. ซึ่งได้รับมอบหมายให้มีอำนาจพิจารณาอนุญาต ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 ในกรณีสมควรในการเรียกเก็บค่าชดเชยการอนุญาตตามระเบียบ คปก.ดังกล่าว ให้มีอำนาจพิจารณาเรียกเก็บค่าชดเชยตามรายละเอียดที่กำหนดข้างต้น

หากเห็นว่าไม่เป็นการสมควรเรียกเก็บค่าชดเชย ก็ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้ผู้ขออนุญาตตามระเบียบฯ ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคได้โดยไม่เรียกเก็บค่าชดเชยที่ดิน

มติ 1. อนุญาตให้สำนักงานที่ดินจังหวัดนครนายกใช้ที่ดินได้ตามที่เสนอขอ ส่วนค่าชดเชยให้ เลขาธิการ ส.ป.ก.เป็นผู้พิจารณากำหนด

2. อนุมัติหลักการตามที่เสนอ

เรื่องที่ 4.10 การปฏิรูปที่ดินในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)

ความเป็นมา

ด้วยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้จัดทำกรอบเค้าโครงทิศทางและเป้าหมายการปฏิรูปที่ดินในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบเป้าหมายในการดำเนินงาน โดยกรอบเค้าโครงดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแผนการลงทุนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

สำหรับทิศทางและเป้าหมายงานปฏิรูปที่ดิน ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ได้กำหนดบทบาทด้านการพัฒนาเพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกรมากขึ้น เนื่องจากในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 ที่ผ่านมา ส.ป.ก. ได้เร่งรัดการดำเนินงานสำรวจรังวัด และสอบสวนสิทธิจัดที่ดิน ในพื้นที่ที่ได้รับมอบมาเพื่อการปฏิรูปที่ดินเกือบเสร็จสิ้นแล้ว ดังนั้น ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 จึงได้กำหนดกิจกรรมการพัฒนาด้านกายภาพขั้นพื้นฐาน เพื่อสนับสนุน

การผลิตและการปรับปรุงความเป็นอยู่ของเกษตรกร ชุมชนท้องถิ่น อาทิ เส้นทางคมนาคม แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การจัดหาน้ำกินน้ำใช้ ฯลฯ ขณะเดียวกันก็จะดำเนินกิจกรรมการพัฒนาด้านการเกษตรและอาชีพนอกการเกษตร เพื่อให้เกิดการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมถึงการพัฒนาการเกษตรและสถาบันเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ส.ป.ก. ได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานกิจกรรมสำคัญไว้ในแผนปฏิรูปที่ดิน ในช่วง ปี 2540 - 2544 โดยสรุป ดังนี้

1. ประกาศเขตเพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ประมาณ 10 ล้านไร่
2. วางโครงหมุดแผนที่และจัดทำแนวเขตพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน 36 ล้านไร่
3. สำรวจรังวัดที่ดินในที่ดินของรัฐ 6 ล้านไร่
4. สอบสวน/เจรจากระจายสิทธิ เพื่อจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร
ในที่ดินของรัฐ 500,000 ครอบครัว
5. มอบเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ให้แก่เกษตรกร 500,000 ครอบครัว
6. จัดซื้อที่ดินเอกชน 300,000 ไร่
7. จัดทำสัญญาเช่า/เช่าซื้อในที่ดินของรัฐและ
ที่ดินเอกชน 1.2 ล้านไร่
8. ก่อสร้าง/ปรับปรุง/ซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม 3,500 กิโลเมตร
9. ก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค 5,750 แห่ง
10. ปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติ 550 แห่ง
11. ดำเนินโครงการพัฒนาการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
(ไม้ผล เกษตรผสมผสาน ปศุสัตว์ วนเกษตรฯ)
เกษตรกรเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ 125,000 ราย
12. ผลิต/จัดหากิ่งพันธุ์ไม้ผล 5.0 ล้านกิ่ง
13. ส่งเสริมเกษตรกรปลูกไม้โตเร็ว ไม้เศรษฐกิจ 712,300 ไร่
14. ขุดสระน้ำประจำไร่นาเพื่อสนับสนุนการประกอบ
เกษตรกรรมของเกษตรกร 42,000 แห่ง
15. ฝึกอบรมอาชีพการเกษตรและนอกการเกษตร 102,250 ราย

ประเด็นที่เสนอขอ

ขอความเห็นชอบ ทิศทางและเป้าหมายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ตามเอกสารที่เสนอในวาระการประชุม

มติ เห็นชอบ

เรื่องที่ 4.12 กำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินบริเวณโครงการ “ภูมิทาน” ตำบลทุ่งมะพร้าว อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

เรื่องเดิม (1) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้รับบริจาคที่ดินโดยเสด็จพระราชกุศลตามโครงการ “ภูมิทาน” จากนายอุ่น ณ ระนอง เนื้อที่ประมาณ 1,000 ไร่ เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2523 และเมื่อได้สำรวจที่ดินที่รับบริจาคปรากฏว่ามีบางส่วนอยู่ในเขตนิคมสร้างตนเองท้ายเหมือง เหลือพื้นที่ใช้ประโยชน์เพื่อการปฏิรูปที่ดินประมาณ 501 ไร่เศษ ซึ่งต่อมากomiteกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (กปค.) ได้มีคำสั่งที่ 6/2532 ลงวันที่ 29 กันยายน 2532 แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพังงา มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นกรรมการ และคำสั่งที่ 7/2532 ลงวันที่ 29 กันยายน 2532 แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกเกษตรกรให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน โดยเสด็จพระราชกุศลตามโครงการ “ภูมิทาน” จังหวัดพังงา มีนายอำเภอท้ายเหมือง เป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการของอำเภอท้ายเหมืองที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกำนันผู้ใหญ่บ้านและราษฎรในพื้นที่ที่บริจาค ร่วมเป็นอนุกรรมการ

(2) เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2533 ได้ประชุมคณะกรรมการคัดเลือกเกษตรกรครั้งที่ 1/2533 ณ ห้องประชุมอำเภอท้ายเหมือง พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินบริจาคที่ได้แบ่งแปลงไว้ จำนวน 34 แปลง และได้คัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ 28 ราย 30 แปลง ที่เหลือมีผู้เข้าทำประโยชน์อยู่แต่ตามหาตัวไม่พบ จากนั้นได้นำผลการคัดเลือกเกษตรกร 28 ราย 30 แปลง ดังกล่าว เสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพังงา เพื่อทราบ ในการประชุมครั้งที่ 1/2533 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2533 ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดพังงา

(3) ในกรณี ส.ป.ก.พังงา ได้ติดต่อประสานงานกับเจ้าของที่ดินแปลงที่บริจาค ดังกล่าว ถึงอัตราค่าเช่าเดิมว่าเคยเก็บค่าเช่ากับเกษตรกรผู้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินอย่างไร ได้รับคำตอบว่าไม่เคยเก็บค่าเช่ากับเกษตรกรที่เข้าถือครองและทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวแต่อย่างใด

ข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(1) ตามมาตรา 30 วรรคสอง ของพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532 ระบุว่า “ถ้าเป็นการจัดให้เกษตรกรและเป็นที่ดินที่คณะกรรมการกำหนดมิให้มีการโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินก็ให้จัดให้เกษตรกรเช่า ในกรณีอื่นให้จัดให้เกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อตามที่เกษตรกรแสดงความจำนง” และระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ.2535 กำหนดให้เกษตรกรผู้ได้รับมอบที่ดินมีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้ ข้อ 7 (2) “ยินยอมทำสัญญาเช่าหรือสัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาจัดให้โดยมีค่าเช่าและ ต้องปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว”

(2) หลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่า มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 6/2525 เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2525 ให้ ส.ป.ก.คิดอัตราค่าเช่าที่ดินให้เท่ากับร้อยละ 3 ของราคาที่ดินต่อไร่ที่ ส.ป.ก.จัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน และในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 1/2528 เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2528 มีมติให้ราคาที่ดินต่อไร่ที่ใช้ในการคำนวณอัตราค่าเช่าที่ดินในที่ดินภูมิตาน และที่ดินโดยเสด็จพระราชกุศล ถือมูลค่าที่ดินต่อไร่ตามหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าที่ดินของ ส.ป.ก. (ปัจจุบันถือราคาประเมินทุนทรัพย์ของกรมที่ดินเป็นเกณฑ์ประเมิน)

(3) จากบัญชีกำหนดจำนวนทุนทรัพย์ของกรมที่ดิน ปี พ.ศ.2532 - 2538 ท้องที่ตำบลทุ่งมะพร้าว อำเภอท้ายเหมือง โซน 04 บล็อก C หน่วยที่ดิน 4 กำหนดราคาที่ดิน 15,000.- บาท/ไร่

ความเห็นของ ส.ป.ก.

(1) จากหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) กำหนดที่ดินบริจาคดังกล่าว จะมีอัตราค่าเช่าไร่ละ 450 บาท/ปี

(2) จากการประชุมเกษตรกรผู้ทำประโยชน์ในที่ดินบริจาคเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2537 ที่ศาลาเอนกประสงค์หมู่ที่ 9 ตำบลทุ่งมะพร้าว ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุม 28 ราย มีความเห็นเป็นเอกฉันท์ให้ ส.ป.ก. ลดอัตราค่าเช่าจากไร่ละ 450 บาท/ปี เป็นไร่ละ 20 บาท/ปี ทั้งนี้เพราะ

- ที่ดินทุกแปลงได้ทำสวนยางพาราอายุต้นยางพาราโดยเฉลี่ย 5 ปี
- ปัจจุบันสามารถกรีดยางได้เพียง 2 ราย 2 แปลง
- เกษตรกรเหล่านี้อาศัยรายได้จากการรับจ้างกรีดยางหรือบางรายไปประกอบอาชีพเกษตรกรรมในที่ดินของนิคมสร้างตนเอง
- เกษตรกรร้อยละ 97 มีหนี้สินกับสถาบันการเงินหรือเอกชน
- ขอฟ่อนผันการจัดเก็บค่าเช่าจาก ส.ป.ก. ไปจนกว่าจะได้รับผลผลิตและโอกาสสภาพหน้าถ้าได้รับผลผลิตดี ส.ป.ก.สามารถกำหนดค่าเช่าเพิ่มสูงขึ้นได้อีกตามความเหมาะสม

(3) เนื่องจากอัตราค่าเช่าที่จะเรียกเก็บตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดกับอัตราค่าเช่าที่เกษตรกรต้องการ แตกต่างกัน ส.ป.ก.พังงา จึงได้เสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอท้ายเหมือง พิจารณาในการประชุมครั้งที่ 1/2537 เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2537 และได้มีมติ ดังนี้

- ให้จัดเก็บค่าเช่าไร่ละ 20 บาท/ปี ไปก่อนเป็นเวลา 5 ปี หลังจากนั้นจึงปรับปรุงอัตราค่าเช่าใหม่ตามความเหมาะสม
- ให้จัดเก็บค่าเช่าทุกราย ทุกแปลง
- ให้นำมติดังกล่าวเสนอ คปจ.พังงา พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

(4) คปจ.พังงา เห็นชอบตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน อำเภอท้ายเหมือง เมื่อการประชุมครั้งที่ 1/2539 วันที่ 7 มิถุนายน 2539

ความเห็น ส.ป.ก. ส.ป.ก.พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นที่ดินที่ ส.ป.ก.มิได้จัดซื้อ และบางพารา
ยังไม่ได้ผลผลิต จึงเห็นด้วยกับความเห็นของ ส.ป.ก.พังงา

- คำขอ (1) กำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินบริเวณโครงการ “ภูมิทาน” ต.ทุ่งมะพร้าว
อ.ท้ายเหมือง จ.พังงา ที่จัดเก็บจากเกษตรกรผู้เข้าทำประโยชน์ อัตราไร่ละ 20 บาท/ปี
(2) ให้จัดเก็บค่าเช่าอัตราดังกล่าวทุกรายทุกแปลง เป็นเวลา 5 ปี หลังจาก
นั้นจึงปรับปรุงอัตราค่าเช่าใหม่ตามความเหมาะสม

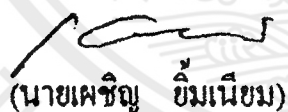
มติ อนุมัติตามที่เสนอขอ

เลิกประชุมเวลา 17.20 น.

(นายสุทธิพร จีระพันธุ์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(นายเพชฌิ ยัมเนียม)

เลขานุการกรม

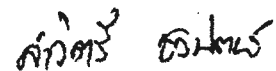
ผู้ตรวจรายงาน

(นายศรีโรจน์ จีระวัฒน์จรยา)

เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ 6

ผู้จัดรายงาน

(นางสาวตรี ชวนิชย์)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 5

ผู้จัดรายงาน